УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Х. Р. ЖУРАЕВНИ УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ИШЛАРИ ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Хайрулла Равшанович Жўраев Узбекистон Республикаси маданият ишлари вазири этиб тайинлансин.

Узбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 1 ноябрь

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1996 йил 2 ноябрь Шанба.
№ 79 (14377)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ МАРКАЗИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза қилишнинг таъсирли воситасини барпо этиш, халқаро ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш ташкилотлари билан ҳамкорликни кенгайтириш, давлат муассасалари ходимлари ва барча аҳолининг инсон ҳуқуқлари бўйича маданиятини ошириш мақсадида БМТнинг инсон ҳуқуқлари ва бошқарув тизимини демократиялашни қўллаб-қувватлаш дастурига мувофиқ:

1. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази тузилсин.

Белгилаб қўйилсинки, инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази давлатга қарашли, таҳлил, маслаҳат, идоралараро ва мувофиқлаштириш органи ҳисобланади.

2. Қуйидагилар Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказининг асосий вазифалари деб белгилансин:

— миллий ҳаракат режасини, шунингдек, Конституция, Қонунлар ва инсон ҳуқуқлари соҳасидаги умумэътироф этилган халқаро ҳуқуқ меъёрлари қоидаларини амалга ошириш стратегиясини ишлаб чиқиш;

— инсон ҳуқуқлари соҳасида Ўзбекистон Республикасининг халқаро ва миллий ташкилотлар билан ҳамкорлигини ривожлантириш;

— Ўзбекистон Республикасида инсон ҳуқуқларига риоя этилиши ва бу ҳуқуқларнинг муҳофаза қилиниши юзасидан миллий маърузалар тайёрлаш;

— давлат ҳокимияти ва бошқарув органларига, шунингдек, инсон ҳуқуқлари бўйича жамоат бирлашмаларига маслаҳатлар бериб туриш фаолиятини амалга ошириш;

— давлат органларининг инсон ҳуқуқларини рағбатлантириш ва муҳофаза қилиш соҳасида таҳсил бериш, тарғибот, ўқув-услубий адабиётларни нашр этиш борасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш;

— Ўзбекистон Республикасида инсон ҳуқуқларини амалга ошириш ва ривожлантириш бўйича маълумотларнинг ахборот базасини барпо этиш;

— давлат органларининг инсон ҳуқуқларига риоя этиш ва бу ҳуқуқларни муҳофаза қилиш соҳасидаги фаолиятини такомиллаштириш юзасидан уларга тавсиялар тайёрлаш;

— инсон ҳуқуқларини рағбатлантириш ва муҳофаза қилишнинг турли жиҳатлари юзасидан тадқиқотларни ташкил этиш ва ўтказиш.

3. Белгилаб қўйилсинки, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази ҳуқуқий шахс бўлиб, унга Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони билан тайинланадиган директор бошчилик қилади. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази директорининг ўринбосари бу лавозимга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тайинланади.

4. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказининг фаолияти молиявий жиҳатдан республика бюджетидан давлат ҳокимияти ва бошқарув органларини сақлаб туриш учун харажатлар моддаси бўйича ажратиладиган маблағдан, шунингдек, турли хайрия бадаллари ҳисобидан таъминланади.

5. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази бўшаб қолган маблағни марказнинг моддий-техника базасини ривожлантиришга ва ходимлар меҳнатини раҳбатлантиришга сарфлаш шарти билан беш йилгача солиқлар, божхона тўловлари ва йиғимларини тўлашдан озод қилинсин.

6. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессиясининг материаллари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармойишлари, вазирликлар ва идораларнинг меъёрий ҳужжатлари ва йўриқномалари юборилиши шарт бўлган ташкилотлар рўйхатига киритилсин.

7. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказига ўзбек, рус ва инглиз тилларида «Ўзбекистонда демократиялаш ва инсон ҳуқуқлари» махсус журналини нашр этишга рухсат берилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси вазирликлари ва идоралари Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказининг сўровига мувофиқ республикада инсон ҳуқуқларини рағбатлантириш, амалга ошириш ва муҳофаза қилиш масалалари бўйича зарур ахборотни тақдим этсинлар.

9. Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлиги, Матбуот давлат қўмитаси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Давлат телерадиокомпанияси Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказига халқаро алоқаларни амалга оширишда, хориждаги турдош ташкилотлар билан алоқа ўрнатишда, халқаро ташкилотлар билан инсон ҳуқуқлари соҳасида битимлар тузишда ёрдам кўрсатсинлар.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафталик муддатда Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказининг фаолиятини ташкил этиш бўйича қарор қабул қилсин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1996 йил 31 октябрь.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

А. Х. Саидовни Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказига директор этиб тайинлаш тўғрисида

Акмал Холматович Саидов Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказига директор этиб тайинлансин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1996 йил 31 октябрь.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

А. Х. Саидовни Ўзбекистон Республикасининг Франция Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси вазифасидан озод қилиш тўғрисида

Акмал Холматович Саидов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Франция Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси вазифасидан озод қилинсин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1996 йил 31 октябрь.

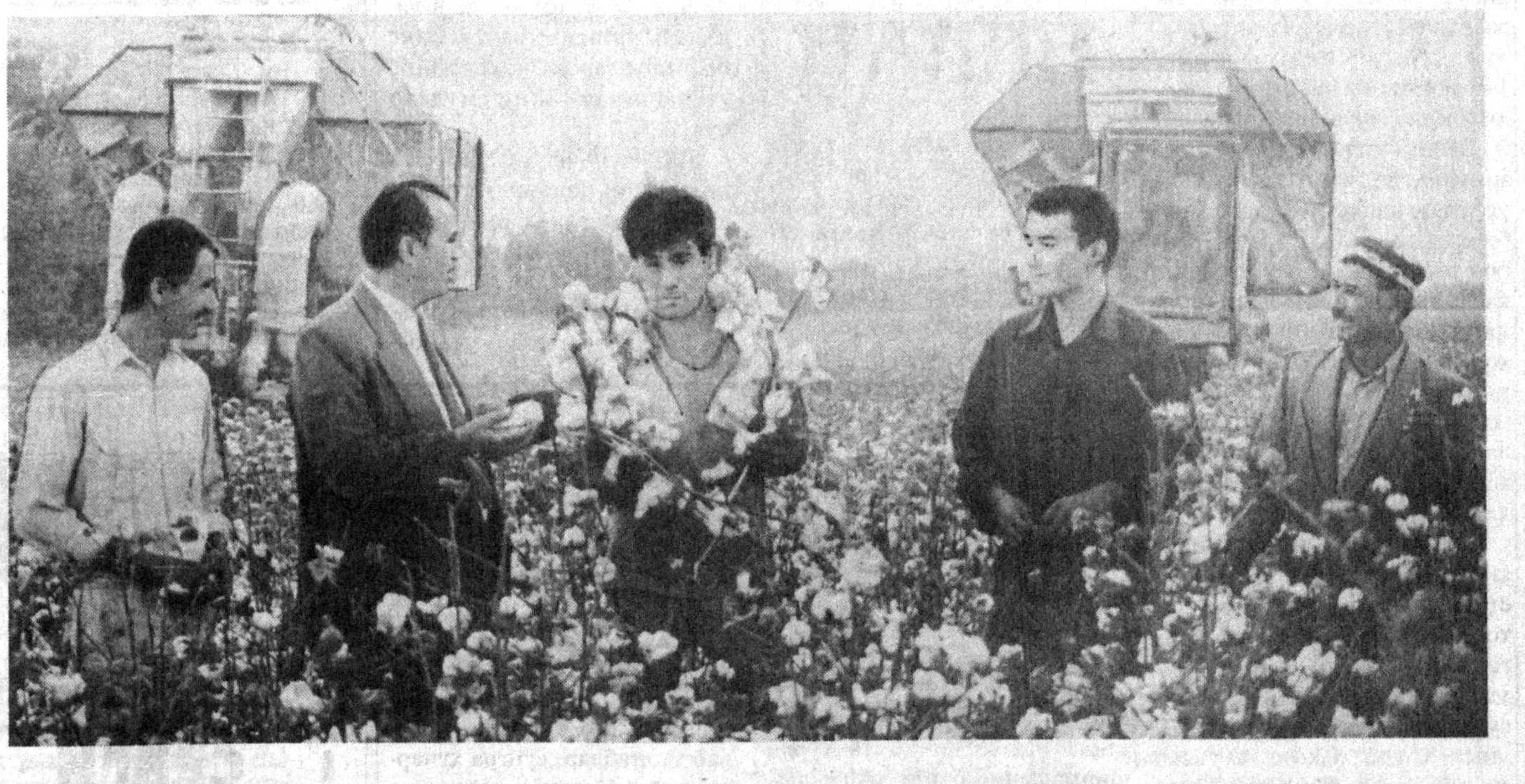

ЁШЛАР БОР ЖОЙДА СУРЪАТ БЎЛАДИ

Самарқанд вилоятида иккинчи бўлиб ғалаба манзилига етган Нарпайлик заршунослар 33 минг 200 тонналик пахта хирмони йиғиб, ҳосилдорликни 30 центнерга етказдилар. Бу зафарда тумандаги «Ғалаба», «Олтин булоқ», «Нарпай», «Иттифоқ», «Бобур» ,«Улуғбек» номли ва «Ислом Шоир»лик ғайратга тўла ёшларнинг ҳиссаси катта бўлди. Суратда (чапдан иккинчи) туман ҳокими Салоҳиддин Бобомуродов тумандаги илғор ёш механик ҳайдовчи Шомурод Ҳудойбердиевни табрикламоқда. Иккинчи суратда эса тумандаги «Ғалаба» номли ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятининг раҳбари, Республикада хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими Акбар Жамилов (ўнгда) ёшлар даврасида.

Н. НУРМУҲАММАД суратга олган.

МАҚСАД — ТУПРОҚ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ

30-31 октябрь кунлари пойтахтдаги Тупроқшунослик ва агрокимё институтида республика вилоятларидаги олий ўқув юртларидан тупроқшунос олимлар, соха мутахассислари, ишлаб чиқариш бирлашмалари вакиллари ҳамда Тошкентдаги шу соҳа билан машғул беш-олти олий ўқув юртлари ва илмий тадқиқот институтлари мутахассислари иштирокида «Бозор иқтисодиёти шароитида суғориладиган ерларда тупроқ унумдорлигини баҳолашнинг илмий асослари» мавзуида конференция бўлиб ўтди.

— Анжуман мунозарага бой бўлди, унда йигирмадан ортиқ маъруза тингланди, —дейди шу институт директори ўринбосари,биология фанлари доктори Рамазон ҚУЗИЕВ .—Мустақил республикамиз иқтисодиётида ғалла ўсимликларини етиштириш муҳим аҳамият касб этади.

Шу пайтгача тупроқ унумдорлигини ошириш ва баҳолаш бўйича олий ўқув юртларида бор-йўғи 20-30 соат маърузалар ўқилган. Шунинг учун соҳанинг ана шу йўналишда мутахассисларнинг етишмаслиги кўп нотиқлар тарафидан эътироф этилди.

ИСТИҚЛОЛНИНГ ОЙДИН ЙЎЛИДАН

Истиқлол тараққиётнинг ўзига хос йўлидан бораётган Ўзбекистон учун бутунлай янги, кенг уфқлар очиб берди. Хусусан, барча фуқароларнинг қонун олдида тенглигини ҳамда қонуннинг ҳамма нарсадан устунлигини кафолатловчи ҳуқуқий давлатни шакллантиришнинг мустаҳкам асоси яратилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Олий Мажлис олтинчи сессиясидаги нутқида мустақилликнинг ўтган давридаги ютуқлари сарҳисоб қилиниб, янги асрга элтувчи йиллар учун чинакам дастурга айланиб қолган хулосалар чиқарилди, демократик ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг ҳозирги босқичдаги муҳим вазифалари алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Илгари хабар қилинганидек, Олий Мажлис Кенгашининг 2 октябрдаги мажлисида худди ана шу вазифаларни амалга оширишга доир тадбирлар тасдиқланиб, уларни рўёбга чиқариш учун мутасадди комиссия ва унинг ҳузурида махсус ишчи гуруҳлари тузилган эди.

Президент И. А. Каримовнинг олтинчи сессиядаги нутқидан ва Олий Мажлиснинг ушбу нутқ юзасидан қабул қилган қароридан келиб чиқадиган вазифалар бажарилишини ташкил этувчи комиссия 31 октябрь куни ўзининг биринчи йиғилишини ўтказди. Унда Комиссиянинг ва ишчи гуруҳларининг аъзолари, вазирлик ва идораларнинг, йирик жамоат бирлашмаларининг, Ўзбекистон Телерадиокомпанияси, Миллий ахборот агентлиги раҳбар ва масъул ходимлари, республикадаги етакчи газета ва журналларнинг бош муҳаррирлари иштирок этдилар.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси, Комиссия раиси Э. Ҳ. Халилов очди. У ўз нутқида демократлаштириш йўлидан собитқадам ривожланишнинг юртбошимиз томонидан аниқ-равшан таърифлаб берилган, яқин йилларга мўлжалланган режаларини амалга ошириш республикамиз ижроия органларининг, вазирликлар ва идораларнинг, ҳуқуқ-тартибот органларининг мансабдор шахслари, ҳар бир фуқаро учун шон-шараф иши бўлиб қолиши кераклигига алоҳида урғу берди.

Йиғилишда белгиланган вазифаларни амалга ошириш юзасидан давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат бирлашмалари ва оммавий ахборот воситаларининг ҳаракатларини мувофиқлаштириш режалари устида атрофлича фикрлашиб олинди. Йиғилиш аҳли якдиллик билан эътироф этганидек, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилишнинг самарали механизмини таъминлаш, суд ислоҳотини чуқурлаштириш, қонунчилик механизмини ва қабул қилинган қонун ҳужжатлари ижроси назоратини янада такомиллаштириш, аҳолининг ҳуқуқий тарбиясини тубдан яхшилаш бундан буён ҳам муҳим вазифа бўлиб қолаверади.

Комиссия йиғилишида сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси адлия вазири С. М. Мирсафоев ва бошқа нотиқлар муҳокама этилаётган масалаларнинг аҳамиятини таъкидлаб, ўтказилаётган ислоҳотлар кўламини кенгайтиришга ҳамоҳанг бўладиган талайгина таклифларни ўртага ташладилар.

Олий Мажлиснинг фаолият дастури ҳамда олтинчи сессияда белгиланган вазифаларни рўёбга чиқаришга доир тадбирлар яқин уч йилга мўлжаллanganлиги учун ҳам Комиссия ўз фаолиятида ҳаёт тақозоси билан кун тартибига қўйилаётган долзарб масалаларни қамраб олишга ҳаракат қилади ва бу вазифаларни ҳал этишга янгидан-янги кучларни жалб этаверади.

Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш масалалари бўйича ишчи гуруҳига Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили С. Ш. Рашидова, фуқароларнинг сиёсий фаоллигини ошириш масалалари бўйича ишчи гуруҳига Олий Мажлис Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасининг раиси А. Ғ. Холмуродов, жамиятни янада демократлаштириш шароитида оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш масалалари бўйича ишчи гуруҳига Олий Мажлис Матбуот ва ахборот қўмитасининг раиси У. Ҳошимов, қонунларни ишлаб чиқиш механизмини ва қонун ҳужжатларининг ижроси устидан назоратни такомиллаштириш масалалари бўйича ишчи гуруҳига Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг раиси Н. М. Исмоилов, суд ислоҳотини чуқурлаштириш ва одил судлов тизимини демократлаштириш масалалари бўйича ишчи гуруҳига Ўзбекистон Республикаси адлия вазири С. М. Мирсафоев, ижроия ҳокимиятини ислоҳ қилиш масалалари бўйича ишчи гуруҳига Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов ва фуқароларни ҳуқуқий тарбиялашни яхшилаш масалалари бўйича ишчи гуруҳига Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди раиси Б. О. Эшонов раҳбарлик қиладиган бўлди.

Йиғилишдан кейин ҳар бир ишчи гуруҳи алоҳида-алоҳида тўпланиб, қилинадиган ишлар юзасидан кенг фикр алмашдилар ва тадбир-режаларни пухталаб олдилар.

ЎЗБЕКИСТОН АВТОМОБИЛЛАРИ УЧУН

«Ўз тонг хонг» янги Ўзбекистон-Жанубий Корея қўшма корхонаси Асакадаги республикамизнинг биринчи автомобилсозлик корхонасида йиғилаётган «Нексия», «Тико» автомобиллари ва «Дамас» микроавтобусларига ўрнатиладиган ўриндиқларнинг дастлабки туркумини ишлаб чиқарди.

Республикамиз Президенти Ислом Каримов шу йил 17 сентябр куни ҳали қурилиши давом этаётган бу корхонани бориб кўрган пайтида «УзДЭУавто» қўшма корхонаси машиналари учун ўриндиқлар ишлаб чиқаришни тезлаштиришни тавсия қилган эди. Чунки ўриндиқлар республикамизнинг ўзида ишлаб чиқарилса, Ўзбекистон автомобиллари таннархи анча камаяди.

Корхонани барпо этишга атиги етти ой вақт кетди. Шу даврда 35 миллион сўмлик қурилиш ва монтаж ишлари бажарилди.

Янги қўшма корхона директори Муҳсин Юнусовнинг сўзига қараганда, завод бир сменада ишлаган тақдирда ҳам, йилига 100 мингта ўриндиқ ишлаб чиқаришга қодир. Корхона тўла қувват билан ишлай бошлагач, йилига 200 мингтагача ўриндиқ тайёрланади. Бу ерда 400 нафардан кўпроқ ёшлар иш билан таъминланади.

ШОЛИНИ КЎЧАТ ҲОЛИДА ЭККАН АФЗАЛ

Мамлакатимизга ташриф буюрган Жанубий кореялик қишлоқ хўжалиги мутахассислари республикамиз олимлари билан ҳамкорликда шолини кўчат ҳолида экиб парваришлаш масалаларини муҳокама қилишмоқда.

Маълумки, Жанубий Корея шоли етиштириш бўйича жаҳонда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Мамлакатда йилига олти миллион тонна гуруч тайёрланади.

Шоличилик ва шоли физиологияси бўйича йирик мутахассис Ли Сан Чой фикрича, юртимизда илғор технологияни қўллаш ҳисобига ялпи ҳосилдорликни икки ярим баробар ошириш мумкин.

Кореялик мутахассислар Ўзбекистон шоличилик илмий-тадқиқот институти ходимлари билан ҳамкорликда бу борада талайгина тадбирларни амалга оширади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЛЮТА БИРЖАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида 1996 йил 31 октябрда бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган банклари иштирок этди.

Сотув ҳажми 85,63 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати 48,00 сўм даражасида қайд этилди.

Акс-садо

Жиззах ва Сирдарё вилоятларининг мамлакатимиз халқ хўжалигида ўз ўрни бор. Бозор муносабатларига ўтишда катта ишлар амалга оширилмоқда. Аммо, икки вилоятда ҳам мавжуд ҳамма имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Республикамиз Президенти И. Каримов халқ депутатлари Жиззах ва Сирдарё вилоятлари кенгаши сессияларида сўзлаган нутқларида буни алоҳида таъкидлаб ўтди. Ҳар иккала вилоят меҳнаткашлари эришган ютуқлар, айни чоғда йўл қўйилган камчиликлар ҳақида батафсил гапирди.

Юртбошимиз икки вилоятдаги ижтимоий-иқтисодий вазиятни теран таҳлил қилиб берди.

Таҳририятимизга келаётган кўплаб хатларда юртбошимизнинг ҳаққоний гаплари жойларда қўллаб-қувватланаётганлиги, танқидий фикрлардан ўринли хулоса чиқарилаётгани ҳақида ёзилган. Қуйида ана шу хатларнинг айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

КАМЧИЛИКЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИБ

Халқ депутатлари Жиззах вилоят кенгашининг сессиясида Президентимиз И. Каримов нутқларидан келиб чиқиб, бир қатор ишлар қилинишини мўлжалламоқдамиз. Вилоятнинг ижтимоий-иқтисодий, жумладан ёшлар муаммолари тўғрисида Президент нутқида аниқ фикр ва мулоҳазалар берилди. Республика ёшлари «Камолот» жамғармаси вилоят бўлими билдирилган танқид, фикр ва мулоҳазалардан келиб чиққан ҳолда ўз ишларини қайтадан кўриб чиқди.

Вилоят бўлимимиз тижорат, савдо ва маиший хизмат фирмалари қаторида деҳқон фермер хўжаликларини ҳам ташкил қилмоқда. Шулардан бевосита 2 таси ўз фаолиятини бошлаб юборди. Бизнинг асосий мақсадимиз келгуси йилда ҳар бир худудий бўлимда деҳқон фермер хўжалиги фаолиятини юритиб, пахта, ғалла, картошка, сабзавот ва бошқа полиз экинларини етиштириб, чорвачиликни ривожлантириб, ўз хиссамизни вилоят иқтисодини юксалтиришга қўшишдир. Бу соҳада катта ишларни шу йилнинг ўзидаёқ бошлаб юбордик. Ташкил этилган масъулияти чекланган жамият — «Камолот — Бахтиёр» деҳқон фермер хўжалиги пахта режасини ортиғи билан бажарди, давлатга 150 тоннадан ортиқ пахта топшириб, ҳосилдорликнинг ҳар гектарига 30 центнердан ортиқ бўлишига эришди.

Республика ёшлари «Камолот» жамғармасининг Жиззах вилояти бўлим ва жойлардаги марказлари ходимлари Президентимиз И. Каримовнинг халқ депутатлари Жиззах вилоят кенгаши сессиясида айтган танқидий фикрларидан ўзларига хулоса чиқармоқдалар. Асосий мақсадимиз—камчиликларни бартараф этиб, катта ютуқларга эришиш. Бунинг учун вилоятимизда имкониятлар етарли.

**Ҳайдар НОРЧАЕВ,
Республика ёшлари «Камолот» жамғармаси Жиззах вилояти бўлими раиси.**

ИМКОНИЯТЛАР МАВЖУД. АММО...

.— Гапнинг очиги, вилоятимизнинг кейинги йилларда ривожланишдан ҳар томонлама ортда қолаётгани, айниқса ,биз ёшларнинг ҳаётимизда ўз аксини топаётган эди. Ҳар бир инсон туғилиб, вояга етар экан, ҳаётда ўз ўрнини топишга, касб ўрганишга, оилали ва уйли бўлишга интилади, орзу қилади. Лекин кейинги йилларда вилоятимиздаги қолоқликнинг чуқур илдиз отиши ёшлар орасида ишсизликни, қолаверса, жиноятчилик иллатларининг кўпайишига олиб келаётган эди. Юртбошимизнинг сессиядаги нутқи биз ёшларга катта умид бахш этди. Айниқса, қишлоққа саноатни олиб кириш масаласи кўтарилгани жуда ўринли бўлди. Чунки, маълумки, вилоятимиз иқтисодиёти асосан қишлоқ хўжалигига таянади. Қишлоқ хўжалигида эса юртимизнинг бугунги бозор иқтисодиётига ўтиш даврида ниҳоятда муҳим ҳисобланган ғалла ўсимликларига ҳамда сабзавот ва полиз экинларига эътибор сусайган эди. Агар вилоятимизда саноат ишлаб чиқариши ривожланса, халқимиз фақат хом ашё ишлаб чиқариш билан чекланмай, даромад келтирадиган халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари, хусусан, етиштирилган хом ашёни қайта ишлаш билан ҳам банд бўлади.

Ўтган оғир йиллар ичида Сирдарёлик ёшлар вилоят ижтимоий-сиёсий ҳаётида фаол бўлишга интилдилар. Мана бугунги кунда Сирдарё Давлат дорилфунини талабалари ҳам деҳқонларимиз етиштирган пахта ҳосилини териб олишда фаол иштирок этмоқдалар. Сирдарё вилояти мамлакат халқ хўжалигида ўзининг салмоқли ўрнини яна топиб олишига, сирдарёликлар ҳаётининг фаровонлашишига ишонамиз.

**Баён АБДУЛЛАЕВ,
Гулистон Давлат дорилфунуни ўқитувчиси**

«Камолот» — ёшлар таянчи

ҚЎШ ҚАНОТИ БИЛАН

Ёшларга тааллуқли масалалар ҳамма вақт ҳам давлатнинг муҳим вазифаларидан бўлиб келган. Республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг «Узбекистон Республикаси Ёшларининг «Камолот» жамғармаси тўғрисида»ги Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг «Камолот» жамғармасини моддий жиҳатдан қуллаб-қувватлаш тўғрисидаги қарори фикримизнинг яққол далилидир.

Мухбиримиз «Камолот» жамғармасининг Хоразм вилояти бўлими раиси Баҳодир БОБОЖОНОВ билан суҳбатлашди.

— Жамғарманинг вилоят бўлими бозор шароитида ёшлар манфаатларини қандай ҳимоя этмоқда?

— Ҳозирги кунда жамғарманинг ўнта туман, иккита шаҳар бўлимлари ва 987 та жамоатчилик марказлари фаолият кўрсатмоқда. Уларни 149 мингдан зиёд аъзо бирлаштириб туради.

Бозор шароитида ёшлар манфаатларини ҳимолаш, улардаги ишбилармонлик, тадбиркорлик фазилатларини қарор топтириш муҳим аҳамият касб этаяпти. Вилоятда бир қатор йирик ва нуфузли корхоналар, ташкилотлар банк ва жамоа хўжаликлари жамғармани моддий жиҳатдан қуллаб-қувватлаш юзасидан ҳомийлик қилишни ўз зиммаларига олдилар.

Ҳозирги кунда вилоятда ана шундай 50 та ташкилот ёшлар жамғармасини астойдил қуллаб-қувватлаб, унга хайрихоҳ бўляпти. Ҳомийлар тарафидан 5 миллион сўмга яқин маблағ вилоят бўлими ҳисоб рақамига ўтказилди. Мақсадимиз, янги ишчи ўринлари жорий этиш, камтаъминланган оилаларни, ногиронларни ижтимоий муҳофазалаш. Шунингдек, ёш ишбилармонлар ва тадбикорларга мададкор бўлишдир.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, ҳозирги шароитда борини аямаётган ташкилотларга раҳмат! Бир қанча корхоналар ҳомийлик маблағларидан ташқари енгил автомашина, иморатлар билан ҳам ёрдам беришяпти. Урганч ёғ-мой ҳиссадорлик жамияти, «Ўзмевазумвиносаноат» бирлашмаси, вилоят агросаноат уюшмаси оталарча ғамхўрлик намунасини кўрсатишди.

Ҳозирда жамғарманинг вилоят бўлими қошида «Жайҳун», «Атланта-96», «Камолот юлдузлари», «Абай» фирмалари ташкил топди. Ихчам корхоналар, фирмалар, цехлар вужудга келмоқда. Тикиш, тўқиш дастгоҳлари сотиб олинди.

Жамғарманинг вилоят бўлими қошида йил охирига бориб 7 та кичик корхона, шунингдек, гуруч қадоқлаш, крахмал ишлаб чиқарадиган цех очиш ниятимиз бор. Туман ва шаҳар бўлимлари қошида эса жами 70 та турли фирмаларни очиш мўлжалланяпти.

— Жамғарманинг шаҳар ва туман бўлимларида аҳвол қандай?

— Ҳозирги кунгача шаҳар ва туман бўлимлари қошида 7 та шундай фирма очилди. Хива туманида 2 та фирма ва товукчилик фермер хўжалиги ишга тушди. Хонқа туманида ҳам савдо-сотиқ ва ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи фирма ташкил топди.

Янгиариқ тумани ҳокими қарори билан маданият ва истироҳат боғи «Камолот» жамғармасининг туман бўлими ихтиёрига берилди. Ҳозирда бу ерда тубдан ўзгаришлар яратиш юзасидан режа ва тадбирлар белгиланди. Жамғарманинг Урганч шаҳри бўлими савдо-сотиқ билан машғул фирмасини «Камолот» деб атади. «Геракл»соғломлаштириш маркази спорт ва жисмоний тарбия ишларини оммалаштиришда муҳим роль ўйнаяпти.

Амир Темур бобомизнинг 660 йиллиги ва Хиванинг 2500 йиллигига бағишлаб Урганч шаҳри маҳаллалари ўртасида спортнинг 6 тури бўйича мусобақалар ўтказилди. Бу беллашув оммавий тус олиб, унда бир ярим мингдан зиёд ёш иштирок қилди. Ғолибларга жамғармамизнинг қимматбаҳо совғалари ва совринлари тақдим этилди.

Жамғарманинг Урганч бўлими ўтказаётган тадбирлар диққатга сазовор. Бўлим ташаббуси билан болалар боғчалари ва уларнинг тарбиячилари ўртасида ранг-баранг беллашувлар ва баҳсларнинг ўтказилиши айни муддао бўлди.

«Жайҳун юлдузлари» деб номланган тадбир иқтидорли, билимли ёшларни излаб топишда ўзига хос имтиҳон вазифасини ўтади. Фан ва санъатнинг бир неча турлари бўйича баҳслар уч босқичда бўлиб ўтмоқда. Дастлаб мактаблар, сўнгра ҳунар-техника билим юртлари ўқувчилари ўзаро беллашадилар. Вилоятда 25 нафар ўқувчи ва талабаларга «Камолот» жамғармасининг стипендияларини таъсис қилишни режалаштирдик. Шунингдек, вилоят бўлимининг кубоги ва соврини учун спортнинг бир қанча турлари бўйича мусобқалар ўтказишни кузда тутаяпмиз...

— Бўлимнинг истиқболдаги режалари тўғрисида яна нималар дея оласиз?

— Ҳозирги кунда вилоятимизда бир неча минг ишсиз бор. Шулардан бир қисми ёшлардир.

Юқоридагиларни эътиборга олиб, янгидан ишчи ўринларини очиш, кичик корхоналар, фирмалар ташкил қилиш ниятидамиз.

Дилбар БЕКЖОНОВА,
суҳбатлашди.

Исроил ҒИЁС

ИККИ ШЕЪР

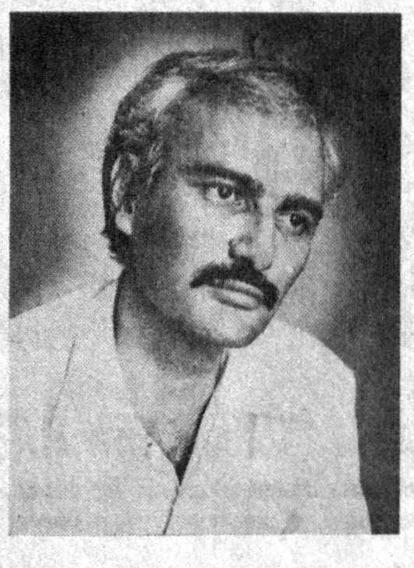

ОҚ ЛИБОСЛИ АЁЛГА

Куз келди-ю йўлларимга хазон тўкилди,
Беқадр севгимнинг унсиз бир армони бўлиб,
Қалб оғриғидан кўзларим ёшларга тўлди,
Сен туфайли соғинчимнинг маржони бўлиб.
Сочимни тўзғитиб ўйнар бу нозли шамол,
Сени эркалашларингни солиб ёдимга,
Дилим сўровидек тинмай шивирлар ёмғир,
Чорлаб оқ либосли аёл сени ёнимга.
Деразамни аста чертар ёмғир ийманиб,
Ундар мени соғлом ҳаёт нафасларига,
Шифохона эшигидек инграниар юрак,
Ҳаво тўлмас асло кўкрак қафасларига
Йўлларингга термуламан маъюс, жимгина
Тонг отади оқаради дарахт учлари,
Шохларида сайрар беозор қушлар,
Юрагимда уйғонади ширин бир умид
Йуқлаб келармикан мен кўрган тушлар.

СОҒИНЧ

Гўзал эди, афсус, аҳду-паймонлар,
Кузги япроқлардек узилди бир-бир.
Сен кетдингу қолди ўтли нигоҳлар,
Иболи боқишинг ҳамон дилдадир.
Сени қайдан излай бу кун шириним,
Эртакка айланган ширин тушмидинг.
Ё соғинч тўла сен, нидоли шеърим,
Қалбимни тарк этган оппоқ қушмидинг,
Баланд қорли довонмидинг Дилбарим,
Интилганим сенсан, қалбим армони
Соғиниб яшайман, куяди бағрим.
Азоблар ичида қолди-ку жоним.
Қайдан излай, гулми эдинг, тошмидинг.
Осмондаги оймидинг қўлим етмас
Соғинчдан киприкка қўнган ёшмидинг?..

«КАМОЛОТ» ЯНГИЛИКЛАРИ

Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси Самарқанд бўлими вилоят «Олима» уюшмаси билан ҳамкорликда Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб «Темур тузуклари» мавзусидаги кўрик-танловини ўтказди. Танловда Самарқанд вилоят талабаларининг «Адолат» ва «Буюк ўтмиш — буюк келажак» гуруҳлари ўзаро ўз билимларини синадилар. Танлов Амир Темур тузукларини худди бугунги замонанинг катта-катта муаммоларига жавоб топаётганлиги билан ажралиб туради.

Қизиқарли ўтган бу танловда «Буюк ўтмиш — буюк келажак» гуруҳи биринчи ўринни эгаллади. Ғолибларга «Камолот» жамғармасининг Самарқанд бўлимининг фахрий ёрлиқлари ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Комил МУРОДОВ,
«Камолот» жамғармасининг Самарқанд бўлими ўринбосари

Ўйинчоқлар—сеҳрли олам

Ўйинчоқлар инсонни эртакларга, эртаклар эса болалик хотиралари оғушига етаклайди.

Р.ШАГАЕВ олган сурат

«ТУРКИСТОН»—МУШТАРИЙ—«ТУРКИСТОН»

СЕВГИ НИМА?

Мен бу саволга, ҳайрияткки, эллик ёшга тўлганимда жавоб топиб олдим. Мана ,эшитинг.

Сиз бирон яқин кишингизни кўрганингизда гапингизни йўқотиб қўйдингизми?

Ўзингизни унинг олдида хунук, бесўнақай сездингизми?

Кийган кийимингизни ўзингизга ,ярашмаётгандай туйдингизми?

Сизни ёқтирмай қўйишидан қўрқиб, унинг яқинига боришга оёқларингиз тортмай қўйдими?

Агар шундай бўлса, сиз севиб қолибсиз! Билиб қўйинг, сиз кимники севиб қолибсизми, демак, у кишидан ўзингизни олиб қочаверасиз. Гапим ёқмай қолса, ё хунук кўриниб қолсам, қорасини ҳам кўрсатмай қўйсачи, деган фикрда тобора ундан йироқлашиб борасиз. Олис-олислардан қорасини кўрсатиб қўйишдан ҳам маҳрум бўлиб қолмаслик учун ўзингизни эҳтиёт қилиб, унинг ёнига бормай қўясиз.

Агар у билан турмуш қурсам, қайсидир жиҳатим ёқмай қолса, мени севмай қўяди-ку, деб ҳатто турмуш қуришга ҳам иккиланиб қоласиз. Ва яхшиси унга турмушга чиқмасликка қарор қиласиз.

Мана буни СЕВГИ дейдилар.

Турсуной СОДИҚОВА
шоира.

Ҳурматли ёш ижодкорлар, шеърият ихлосмандлари. Хабарингиз бор сиз билан таҳририятимизда «Шеърият сабоқлари» мактабининг илк машғулотини ўтказган эдик. Сизларнинг анчагина машқ-

«ШЕЪРИЯТ САБОҚЛАРИ»НИНГ НАВБАТДАГИ МАШҒУЛОТИ

ларингиз олиб қолинган эди. Шу фурсатгача улар ўрганилди, таҳлил қилинди. Хулласки, 7 ноябрда ўтказиладиган навбатдаги сабоқда Сиз ўз машқларингиз хусусидаги мулоҳазаларни эшитасиз ва ҳар доимдагидай ҳаваскор шоирлар мушоирасида иштирок этасиз.

Демак, ёдингиздан чиқмасин, «Шеърият сабоқлари»нинг навбатдаги машғулоти шу йил, 7 ноябрь куни соат 17.00 да бошланади. Сизни «Туркистон» таҳририятида кутамиз.

Яна бир бор эслатиб ўтамиз манзилимиз:
Тошкент шаҳар,
Матбуотчилар кўчаси 32.
5-қават. «Туркистон» таҳририяти.

телефон: 33-79-69 36-64-54.

ЁШЛАРНИНГ ЎЗ ГАЗЕТАСИ БОР

НАМАНГАН. Вилоят марказининг ўзида учта катта олий ва бошқа ўрта махсус даргоҳларда минглаб ёшлар илм олиб, касб эгаллашмоқда. Ўзбекистон ёшлари «Камолот» жамғармаси вилоят бўлимининг саъй-ҳаракати туфайли наманганлик талаба ва ўқувчи ёшлар ҳам ўз газеталарига эга бўлишди.

— Бугун биз «Камолот» деб номланган газетамизнинг илк сонини муштарийлар ҳукмига ҳавола этдик, — дейди газета муҳаррири Комилжон Файзиев. — Ойида икки маротаба чоп этишга мўлжалланган газетанинг ўз мухлислари шубҳасиз унинг ҳар бир сонини интиқлик билан кутишади, — деган ниятдаман.

3100 нусхада чоп этилган «Камолот» газетаси илк сони бугун пахтакорлар билан бир сафда «оқ олтин»ни йиғиб-териб олишда жонбозлик кўрсатаётган вилоят ёшларига етказилди.

Одилжон ИНОМОВ,
Наманган.

Тақдир сўқмоқлари

ЖАЖЖИ ҚАЛБДАГИ ДАРД

Бекатда автобус кутиб ўтирсам, ёнимга 9 — 10 ёшлар чамасидаги жуссаси кичкина, аммо боқишлари жудаям ўйчан бир болакай келиб, шу яқин атрофдаги болалар уйи қаердалигини сўраб қолди. Мен унга қайси автобусга чиқиб бориш кераклигини тушунтирдим. Болакайнинг ўзини тутиши, ўйчанлиги мени жуда қизиқтириб қолди. Автобус келгунга қадар уни суҳбатга тортдим. Дастлаб унинг гаплашгиси келмади. Астойдил қизиқиб қолганлигимни сезибми, ёки устма-уст сўрайверганимданми хоҳламайгина ўзи ҳақида ҳикоя қилиб берди.

...Шуҳратбек оилада ёлғиз фарзанд. Онаси билан дадаси севиб турмуш қурган. У 7 ёшга тўлганида врачларнинг қаршилигига қарамай, онаси оилага яна бир янги меҳмон олиб келмоқчи бўлади. Афсуски, бахтли тасодиф рўй бермади. Болакай тақдирнинг, ҳаётнинг бундай бешавқат кўргиликлари билан дадажониси билан қолди. Энди эрталаб эркалаб уйғотадиган, мактабга оппоқ киймлар билан кузатадиган, қучоқ очиб «паҳлавоним», «тойчоғим» деб суйиб кутиб оладиган меҳрибон ойижониси йўқ.

У ойижонисини эслаб ҳар тун йиғлаб чиқади. Лекин дадажонисига билдирмайди. Бечора Шавкат ака ҳам бир йил ичида анча ўзгарди. Дадажонисига бирор нарса бўлиб қолса Шуҳратбек нима қилади? У ҳар куни мактабдан келиб, катталардек уй тозалар, кир ювар, овқат пиширишга ёрдамлашарди. Дадаси ойисини унута олмаганиданми, кўпчикнинг сўзига қарамай уйланмади. Улар шу тарзда 2 йил яшадилар.

Агар Шуҳратбек дадасининг кўйлагини дазмоллаётганида, дазмол жажжи оёқчасига тушиб кетиб, оғир аҳволда бир ҳафта ётмаганида Шавкат ака ҳеч ҳам уйланмас эди. У ўғлини деб, унинг зиммасига тушаётган ишларни деб бефарзанд бир аёлга уйланди. Энди дадажониси яна аввалги хушчақчақ ҳолига қайта бошлади. Шуҳрат эса бундан ниҳоятда мамнун эди. Ўгай она шунчалик айёр эканки, Шуҳратни дадаси олдида дунёдаги жамики яхши сўзлар билан эркалаб, йўқлигида эса «етимча», дея ҳақоратлаб ҳатто калтаклайдиган бўлди. Шуҳрат бу ҳақда дадасига айта олмайди, чунки хушчақчақ чеҳраси яна аввалгидек ғамгин бўлиб қолишини сира ҳам истамайди.

— Кеча мактабдан келганимда эса, — деб кўзига ёш олди Шуҳрат, — ўзимнинг дадажоним мени роса калтаклади. Ўгай онам (уни она ҳам дейолмайман) дадамга «Шуҳрат мени бизга чўрисан, хизматкорсан, текинхўрсан, дея ҳақоратлади», деб туҳматлар қилар экан. Менинг сўзларимга эса дадам ишонмади. Тўғри, мени ҳар куни уйда ўгай онанинг ноҳақ калтаклари кутиб турганлигини билсам ҳам мактабдан сўнг мени қандайдир куч шу уйга етакларди. Аммо лекин дадамдан еган ноҳақ калтаклар, айниқса «Бу уйда сени деб ишлаяпмиз. Онанг эмас, сен текинхўрсан» деган сўзлари мени бу уй билан боғлаб турган ипни узиб ташлади...»

Суҳбатимиз шу ерга етганида Шуҳрат мендан узр сўраб автобус келганлигини айтиб чиқиб кетди. Мен эса ўша пайтдаги аҳволимни тасвирлаб бера олмайман. Унинг мендан нима учун «Болалар уйи» қаерда эканини сўраганига энди тушиниб, бутун вужудим зирқираб кетди. Унга нимадир демоқчи бўлиб оғиз жуфтлаганимда эса автобус аллақачон кетган эди...

Нилуфар ЁҚУБЖОНОВА.
Андижон Давлат университети талабаси.

Шахсий фикр

АСКАРЛИК ҲАМ ОЛТИН ДАВР

Яқинда бир йигитча ўз туғишган акаси билан ҳарбий хизмат тўғрисида суҳбатлашиб ўтириб, акасининг собиқ иттифоқ даврида аскарликда ўтказган икки йиллик умрини «беҳуда ўтган умр» дея ўзича ачинди.

Ҳарбий кийим кийганда йигит кишининг дил-дилидан шодлик билан бирга масъулият ҳисси ҳам уйғонади. Умуман, ҳарбий хизматнинг ўзига хос, ҳаяжонли томонлари бисёр бўлиб буни фақат аскар бўлган йигитларгина бошидан ўтказган. Худди талабалик каби олтин давр ҳисобланади.

Дарҳақиқат, йигит камолга етиб, ўзининг ҳақиқий мард эканлигини қийинчиликлар билан тўқнашганда исботлайди. Афсуски, (кам бўлсада) тўрт-бешлашиб бир тенгдошининг таъзирини бериб қўйишни, аёлларга дилозорлик ёҳуд ўзидан катта ёшдагилардан «гап емаслик»ни мардлик белгиси, деб тушунувчи айрим ўсмир йигитлар ҳам учраб туради.

Бир ярим йил хизмат қилганимдан бироз тобим қочиб, ҳарбий шифохонага тушиб қолдим. У ерда бир ўзбек йигит билан танишиб, дўстлашиб кетдик. Ҳамюртим жуда ширинсўз, сертакаллуф эди. У билан кўпинча аскарликкача кечирган ҳаётимиз ҳақида суҳбатлашиб қолардик. Шунчалар қалин дўст бўлиб кетдикки, ҳатто қайси биримизни уйдагилардан, ёр-дўстлардан ташқари яна... ким кутаётганигача билардик. Қисқаси, ўша дўстим менга бир куни хизмат ҳақида суҳбатимизда шундай деди:

— Хизматга чақирилгунимча бекорчи эдим. Ўқишга киролмадим. Ишга хоҳиш бўлмади, бир-иккита зўравон ошналарим билан автовокзалда юриб, қишлоқдан келган тенгқурларимизни уриб, қўрқитиб, пулини олволиб юрардик. Энди ўйласам, жуда ҳам аҳмоқ бўлган эканман. Худо хоҳласа уйга қайтгач ўқишга сиртдан кириб олиб, бирор яхши иш топиб ишлайман. Уйдагилар ҳам мени шундай иш қилишимдан нақ дунёга сиғмай, севиниб кетишса керак. Айниқса, онам...

Кўриб турганингиздай аскарлик ҳам йигит кишига ўзининг кимлигини, нимага қодирлигини англатувчи муҳим омилки, бундан ҳар бир киши фақат ютади.

Мисол учун, камина хизмат ўтаган қисмда сафда юриш ва саф қўшиғи бўйича кўрик ўтказилиб турар ва унда кўпроқ разведкачилар бўлинмаси ғолиб чиқарди. Улар куйлаган қўшиқ қанақадир ёқимли, эшитган аскарнинг кўнглида аввало ўзига ва қолаверса, Ватанга муҳаббатини ошишига туртки бўларди. Бир маромда, ортиқча ҳиссиётсиз, ҳар бўғин шеърга жўровоз бўлиб «гуп-гуп» қадам товуши эшитиларди...

Бугунга келиб СССР деган тузум парчаланиб кетди. Энди Ўзбекистон деган мустақил давлатимиз бор. Мустақилликни ҳимоя қилиш учун эса чинакам мард йигитлар керак. Ҳарбий хизматчиларимиз олдидаги бурч ва вазифа «беъмани умр ўтказиш» эмас, балки аксинча, энг масъулиятли зарурият эканлиги ўз-ўзидан кўриниб турибди. Ҳарбийлар ватан ҳимоячилари бўлиб келган. Ҳозир ҳам шундай. Ҳар бир йигит аскарликка чақирилибдими, демак, қувонса арзийди. Айниқса, навқирон давлат ҳимояси йўлида сидқидилдан хизмат қилиб, ҳар қанча фахрланса арзийди. Ҳали вақтлар келиб ҳозирги аскарлар ўз зиммаларига қандай муҳим вазифани олганларини англаб етадилар. Буни бир умр унутмайдилар.

Нозимжон РАСУЛОВ.

Шу сонга хабар

ХАВФСИЗЛИКНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Уч кун давомида Тошкент шаҳрида «Атроф-муҳитни ҳимоя қилиш» мавзусидаги халқаро семинар ўтказилди. БМТ, ЮНЕСКО, ЮНИСЕВ, ЮНЕП, бир қанча нодавлат ташкилотлар ҳамда 23 та давлат вакиллари иштирокида Урганч ва Нукус шаҳарларида ўтказилган аналотик семинарлар, илмий конференциялар таҳлил қилинди. Орол масаласига тааллуқли келажак ишлар дастури ишлаб чиқилди.

Тўртта мажлисни ўз ичига олган семинарда турли маърузалар тингланди, халқаро ва маҳаллий ҳамкорликда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш мавзусида баҳс-мунозаралар ўтказилди, Марказий Осиё давлатлари ўзаро келишувлар асосида бир қанча шартномалар имзоланди, дастлабки куни республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг қатнашчиларга мурожаати ўқиб эшиттирилди. Бундан ташқари, семинарда асосий эътибор аҳолининг экологик билимини оширишга қаратилди.

Лондон экологик маркази директори Моника Хейл хоним, ЭКОСАН халқаро жамғармаси президенти Ю. Шодиметовлар шу кунгача олиб борилган ижобий ишлар ва мавжуд муаммолар ҳақида гапиришди. Семинар сунггида ЕХҲТнинг алоқа бўлими ва Ўзбекистон ҳукумати номидан қабул маросимлари ўтказилди. Охирги куни меҳмонлар Темурийлар тарихи давлат музейи билан танишишди, Чирчиқ шаҳридаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш комплексида бўлишди.

Бугун ЕХҲТ вакиллари ва бошқа қатнашчилар Венага жўнаб кетишади.

Тўғри, аҳоли турмуш даражасининг кўтарилиши, бир сўз билан айтганда, юртимиз келажаги жуда кўп нарсага боғлиқ. Лекин шулардан энг биринчиси Экология. Демак, уюштирилган бу семинар ҳали ўз самарасини беради.

Б. АВАЗОВ

Акс-садо

«Туркистон»нинг ўтган сонида «Камолот» жамғармаси ҳузурида ташкил этилган «Ёш ижодкорлар клуби»нинг Низоми лойиҳаси эълон қилинганди. Буни қарангки, натижа биз кутгандан ҳам зиёда бўлди: ҳафта ўтмай таҳририятимизга республикамизнинг турли жойларида истиқомат қилаётган ёшларнинг лойиҳа хусусида таклиф-мулоҳазалари кела бошлади...

РАССОМЛАР ЎГАЙМИ?

Лойиҳаданоқ кўриниб турибдики, «Ёш ижодкорлар клуби»нинг имконияти ҳам, ваколат доираси ҳам анча кенг. Табиийки, бу нарса нашр харажатлари ошиб, китоб чиқариш бироз қийинлашган ҳозирги паллада ёш ижодкорларнинг умидини мустаҳкамлайди ва завқига-завқ, шавқига-шавқ қўшади. Лойиҳадаги «Сара асарларни «Ўзбекистон ёш шоирлари» ва «Ўзбекистон ёш ёзувчилари» серияларида нашр этиш...» жумласи, ёшлараро жойга «ёзиш пойга»сига туртки бўлар-ов! Хулласки, «Камолот» яна бир эзгу ишга қўл урибди. Ёш бўлса-да, «Камолот»чиларга «Баракалла, азаматлар, раҳмат!» дегимиз келди.

Энди муддаога ўтсак: номиданоқ кўринадики, клуб ёш ижодкорларнинг бошини бириктирар экан. Лекин «ижодкор» деганда фақатгина шоир ёки ёзувчини тушуниш керак эмас. Рассомлар ҳам ўша ижодкорлар қаторига киради. Агар мумкин бўлса, Низом лойиҳасидаги ёш шоир ва ёзувчилар» дейилган жойга «ёш рассомлар» деган сўз ҳам тиркаб қўйилса... Кейин юқорида келтирилган банд қуйидаги кўринишда ёзилса айни муддао бўларди: «Сара асарларни «Ўзбекистон ёш шоирлари» ва «Ўзбекистон ёш ёзувчилари» серияларида нашр этиш ва «Ўзбекистон ёш рассомлари» сериясида каталоглар чиқариш...».

Беҳзод РАҲМОНОВ,
Шерзод РАҲМОНОВ,
Шуҳрат АҲМЕДОВ,
ҳаваскор рассомлар

БИР ФИКР

...Менинг битта сўровим бор. «Ёш ижодкорлар клуби» тузилгани жуда яхши бўлибди. Лекин клуб фақат Тошкент шаҳридагина фаолият кўрсатадими? «Камолот» жамғармасининг вилоят, туман бўлимларида мазкур клубнинг филиалларини очиш имконияти борми? Негаки, биз — вилоятда яшайдиган ижодкорлар пойтахтга бориб клубга аъзо бўлишга ва унинг мажлис, йиғилиш ва бошқа тадбирларида иштирок этишга мутлақо шароитимиз йўқ...

Илтимос, шу гапларимни бир амаллаб газетага чиқаринг...

П. ЭРМАТОВ,
Хоразм, Боғот тумани.
(Телефон орқали).

● *«Навбаҳор» — чемпион.*

● *«Нефтчи» биринчи марта олтин медалга эриша олмади.*

● *Учинчи ўрин учун МҲСК, «Дўстлик», «Нурафшон» жамоалари ўртасида баҳсда ҳарбийларнинг қўли баланд келди.*

НАМАНГАН ҚУЧГИН

● *«Динамо». У олий лигада ўз иштирокини яна бир йилга чўза олди.*

● *Сурхон воҳаси ўзининг Олий лигадаги фавқулодда ва мухтор элчисидан маҳрум бўлди.*

● *Қашқа ва Хоразм воҳаси эса бу борада астойдил кураш олиб боришмоқда.*

● *Биринчи лигада «Зарафшон» ва «Чилонзор» жамоалари биринчи бор, юздан ортиқ очко туплаб, узига хос рекорд ўрнатишди.*

Ғолиблик учун кураш ҳар йили «Навбаҳор», «Нефтчи», МҲСК ва «Нурафшон» ўртасида борса, (тўғри, уларнинг сафи бу йил яна биттага купайди, кутилмаганда «Дўстлик» жамоаси ҳам совринли ўринларга даъвогар бўлди), сунгги ўринлар беллашуви иштирокчилари ҳам ҳамиша ўшалар — «Машъал», АСК ва табақадан-табақага тушиб-чиқишга ўрганган «Косонсой» жамоаси. Менимча, бу борада «Динамо» (Урганч) ҳам улардан қолишмаяпти. Ўртамиёналарчи?

Қадимдан қолган ҳикмат бор: «Кучсиздан қўрқма, у кучсизлигини тан олади. Ўртамиёндан қўрқ, у кучсизлигини тан олмай, узини «кучли» деб билади». Афсуски, «Наврўз», «Трактор», «Янгиер», «Динамо» (Самарқанд), сўнгги йилларда «Сўғдиёна» жамоалари ана шу ҳикматга амал қилаяпти, шекилли. Ачинарлиси, булар қаторига донгдор «Пахтакор» жамоасининг кириб қолганлигидир. У совриндорлар қаторидан аста-секин собиқ сафдошларининг асабига тегиб, аксинча узидан мавқеси пастроқ жамоаларнинг дилига малҳам берувчи жамоага айланиб бориши мухлисларни қониқтирмаса керак.

ЎЗ ҚАҲРАМОНЛАРИНГ

Аслида ушбу рўйхатни яна ҳам давом эттириш мумкин эди. Лекин, бунга ҳали биринчилик тулиқ якунланмаганги сабаб бўлди, десак, муболаға бўлмас. Жўжани санашга маълум бир фурсат бор, албатта.

Шунга қарамай, октябрь ойи ўтаётган футбол мавсумида уз изини қолдирди, дейишга ҳақлимиз. Гап барча совриндорлар аниқланиши, биринчи табақа жамоалари ғолибларининг эса эндиликда Олий табақада иштирок этиш учун тайёргарлик курйшлари мумкинлиги билан боғлиқ эканлигида эмас, балки Олий табақада сунгги пайтда алоҳида тенденция мавжудки, унга тўхталиб ўтмаслик нотўғридир. Келинг, бир бошдан бошлайлик. Эътибор берган бўлсангиз, биринчиликка асос солингандан бери, совриндорлар, аниқроғи юқори ўринларга даъвогарлар бир томонда, ўртамиёна жамоалар бир томонда ва ҳамиша Олий ва биринчи табақалар ўртасидаги қил каби кўприкдан ўтиш-ўтмаслик учун астойдил кураш олиб бораётганлар бир томонда бўлиб туришибди.

СОВРИНДОРЛАР АНИҚЛАНДИ

Октябрь ойининг якуни ниҳоят биринчилик совриндорларини аниқлади. Биз таҳририят номидан «Навбаҳор» жамоасини олтин медаль билан «Нефтчи» ва МҲСК жамоаларини кумуш ва бронза медаллари билан қутлаймиз. Биринчиликнинг сунгги тури эса олий лигани ким тарк этишини аниқлайди. Ҳаммаси «Машъал» ва «Динамо» Урганчнинг сунгги турдаги учрашувларидан сунг маълум бўлади. XXIX турда эса қуйидаги натижалар қайд этилди. «Сўғдиёна» — «Нефтчи» — 1:4, АСК — «Наврўз» — 2:3, «Навбаҳор» — «Янгиер» — 5:1, «Дўстлик» — МҲСК — 3:4, «Нурафшон» — «Атласчи» — 2:1, «Пахтакор» — «Трактор» — 1:2, «Косонсой» — «Динамо» С — 2:0, «Динамо» У — «Машъал» — 4:0.

	У	Ю	Д	М	Т/Н	О
1. «Навбаҳор»	29	23	4	2	87-22	73
2. «Нефтчи»	29	22	3	4	69-30	69
3. МҲСК	29	17	8	4	75-38	59
4. «Дўстлик»	29	16	4	9	51-38	59
5. «Нурафшон»	29	15	5	9	52-35	50
6. «Пахтакор»	29	14	3	12	47-30	45
7. «Трактор»	29	12	6	11	45-42	42
8. «Наврўз»	29	10	8	11	41-49	38
9. «Атласчи»	29	11	3	15	48-59	36
10. «Динамо» С	29	11	1	17	36-43	34
11. «Янгиер»	29	10	3	16	43-54	33
12. «Сўғдиёна»	29	9	4	16	39-55	31
13. «Косонсой»	29	9	3	17	30-58	30
14. «Динамо» У	29	8	3	18	33-62	27
15. «Машъал»	29	7	4	18	24-64	25
16. АСК	29	4	6	19	26-67	18

РАМЗИЙ ТЕРМА ЖАМОА

Биз эса ўз навбатида октябрнинг рамзий терма жамоасини Сизнинг ҳукмингизга ҳавола қиламиз.

Д. БАШКЕВИЧ («Навбаҳор»)

А. ЗАХАРОВ, («Нурафшон») Ф. ДАВЛЕТОВ, (МҲСК) У. РУЗИМОВ, («Пахтакор»)

Ф. МАГОМЕТОВ, («Навбаҳор»)

А. ВИННИКОВ, («Навбаҳор») И. ШАРИПОВ, («Навбаҳор») Ш. РАҲМОНҚУЛОВ (МҲСК)

Р. БОЗОРОВ, («Пахтакор»)

О. ШАЦКИХ, («Навбаҳор») Ж. ИРИСМЕТОВ, («Дўстлик»)

Чемпионат якунланишига саноқли кунлар қолди. Олдинда, Осиё кубоги мусобақалари. Терма жамоамиз иштирок этадиган гуруҳ эса кучли. Япония, Сурия каби жамоаларни енгишнинг узи булмайдин. Тўғриси, мен ҳоҳлама эдим, Ўзбекистон терма жамоаси Душанбеда Тожикистон терма жамоасига қарши туп сургандек ўйин курсатса. Бунинг учун нима қилишимиз керак? Терма жамоага энг иқтидорли ўйинчиларни таклиф этиб, барча чизиқлар устида иш олиб бориш керак. Агар, биз Осиё ўйинлари ғолиб сифатида майдонга тушишимизни ҳисобга олиб, ҳар бир жамоа бизга нисбатан катта куч ташлаб ўйин кўрсатишларини ҳисобга олсак, бу масаланинг ўта долзарблиги яққол намоён бўлади.

Нодир СУБХОНОВ

Дилмурод НАЗАРОВ:

Ажойиб дастхат

«МЕН МАЙДОНДА РАҚС ТУШАМАН, ГОЛГАЧА ҲАМ, ГОЛДАН КЕЙИН ҲАМ»

Аввал ваъда берганимиздек, ўзбекистонлик таниқли футболчилар билан «антиқа» суҳбатларни давом эттирмоқчимиз. Эсингизда бўлса, олдинги сафар «Пахтакор» жамоасининг дарвозабони Павел Бугало билан яқиндан танишган эдик. Суҳбатни шу қадар берилиб тайёрлабмизки, ҳатто бирор бир рукн билан номлаш хаёлга ҳам келмабди. Ҳечдан кўра кеч, дейишган-ку. Шундай экан, бундан кейин муттасил давом эттиришимиз мўлжалланаётган ушбу рукнни «Ажойиб дастхат» деб атамоқчимиз. Сабабки, ҳар бир футболсевар таниқли ўйинчиларнинг дастхатига эга бўлишни истайди. Лекин бунга ҳамма ҳам эриша олмаслиги аниқ. Биз эса ҳар бир суҳбатимизда савол-жавобдан ташқари махсус Сизларга ёзилган дастхатларни ҳам бериб борамиз. Рўзномамизни йиғиб борсангиз, қарабсизки тез орада барча «зўр»ларнинг имзосига эга бўласиз.

Бугунги суҳбатдошимиз ҳужумчилар орасидаги энг паст бўйли, лекин энг баланд обрўли ўйинчи—Дилмурод Назаров.

Мақоланинг муҳим маълумоти: Дилмурод Назаров — 1976 йил 12 апрель куни Тошкент шаҳрида туғилган. Ёшлигидан туп тепади. «Пахтакор» жамоасида 1993 йилдан бери ўйнайди. Севимли ранги қора. Жигарранг автомашинаси бор. Оилада кенжа ўғил. Ҳали уйланмаган. Орзуси — Ўзбекистон чемпиони бўлиш.

— Биринчиликни қўлга кирита олмаётганларингизга асосий сабаб деб нимани кўрсата оласиз?

— Билмадим, бир нима дейиш қийин. Бунда ўйинчиларни ҳам, жамоа тренерини ҳам баб-баравар айбдор дейиш мумкин. Тўғри, омад деган нарса бўлмаса, барча уринишлар беҳуда, лекин ўша омад ҳам ҳаракат қилганларга кулиб боқади-да! «Кўп нарсага интилсанг, ҳеч бўлмаса озгинасига эришасан», — дейишади. Бизнинг ҳам кейинги йилдан умидларимиз жуда катта. Демак...

— Деярли барча «Пахтакор»нинг мавсумдаги муваффақиятсизлигини майдон билан боғлаяпти. Ҳар ҳолда, «Уз ўйинг, ўлан тўшагинг» деган гап бор. МҲСК билан уччала ўйинни ҳам меҳмон бўлиб ўйнадинглар. Тўғри, шунча вақт майдон ҳали панд бермади, лекин туртинчи ўйинга салбий таъсир қилмасмикин?

— Саволни тушундим. Демоқчисизки, кубокнинг жавоб учрашувини бошқа майдонда ўтказсаларинг бўлмайдими? Бўлади, «Дўстлик», «Трактор» ёки «Чилонзор» жамоалари ўйингоҳига борамиз десак, ҳеч ким эътироз билдирмайди, ахир мезбон бизмиз. Лекин бундан нима наф?! Мавсум бошидан бери шу ерда ўйнаб ўрганиб қолдик. Шартми энди ўзимизни ҳам, бошқаларни ҳам қийнаш? Майдонни минг алмаштирмайлик, барибир Худонинг айтгани бўлади. Бунақа ирим-пирим аёлларга ярашади.

— Биллур соврин ҳақида нима дея оласиз?

— Ҳозир МҲСК ҳам, биз ҳам шундан бошқа ҳеч нарсага эриша олмаймиз, демак, жавоб ўйини роса қийин ва роса зўр бўлса керак. Совринни олиш масаласига келсак, МҲСКдан ўтайлик, у ёғи бир гап бўлар.

— «Пахтакор»да катта бўлгансиз, шу ерда футболни таниб, ўзингизни танитяпсиз. Ишқилиб, кейинги йил бошқа жамоага кетиб қолмайсизми?

— Билмадим, кейинги йилга ҳам ҳали анча бор. Ўйлаб кўрармиз.

— Чет элдан таклифлар тушганми?

— Грецияга таклиф қилишганди, унамадим. Худо хоҳласа, тинчлик бўлиб турса, ота-онамнинг ёнида юрганимга ҳеч нима етмайди.

— Жамоадошлар билан муносабатингиз қанақа?

— Жуда, жуда аҳил.

— Бизни яна битта нарса қизиқтиради, нега тез-тез «11» тепадиган бўлиб қолдингиз?

— Бу одат ўзи шу йилдан бошланди. Билсангиз, ҳар бир жамоада алоҳида «11» тепадиган одам бўлади. Бу йил шу «лавозим» менга насиб этди. Бу одатни кейинги йил ташлайман.

— Қайси жамоадошингизга ишониб ўйнайсиз?

— Урган голларимнинг деярли ярмини Равшан Бозоров ошириб берган. Ҳар бир ўйинчининг тушунадиган одами бўлади. Менда бу одам — Равшан.

— Қандай дарвозабонлардан ҳайиқасиз?

— Дарвозабондан қўрққан футболчи — футболчи эмас. Агар «11» тепаётиб, ўроламанми, деб ўйлай бошласам, тепмай қўя қоламан.

— Гол ургандан кейин қўлингизни жуда чиройли ўйнатасиз. Бошқа ўйинчиларнинг шундай ҳаракатларига қанақа қарайсиз?

— Менга Азаматнинг қўлларини кенг ёйиб югуриши ёқади. Марадонада ҳам шу одат бор. Эътибор берсангиз, худди учаётганга ўхшаб кетишади. Рост-да, улар гол ургунча ҳам, гол ургач ҳам учишади. Мен эса рақс тушаман, голгача ҳам, ундан кейин ҳам.

— Ёқтирган жамоангиз қайси?

— Аввал Аргентина ёқарди. Ҳозир Нигерияни ёқтираман. Ўзи умуман, менга ёқмайдиган жамоа йўқ ҳисоби.

— Оилангиз ҳақида икки оғиз...

— Отам Ўткир Назаров ҳозир нафақахўрлар. Онам Назира Назарова дўконда ишлайдилар. Оиада 6 та фарзандмиз, уч ўғил, уч қиз. Мен энг кенжа ўғилман.

— Арабистондан умидлар қанақа?

— Биз у ерга футбол ўйнагани борамиз. Футбол эса, ғалаба учун ўйналади.

— Суҳбатингиз учун раҳмат.

Авазбек БЕРДИҚУЛОВ суҳбатлашди.

P. S. Агар чиндан ҳам дастхат йиғиш иштиёқида бўлсангиз, коллекциянгизнинг илк экспонати газетамизнинг 16 октябрь (74) сонида берилган (Павел Бугало дастхати). Кейингисини эса навбатдаги сонларимиздан бирида топасиз. Суҳбатдош кимлиги ҳозирча сир.

TV

ДУШАНБА, 4

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Хоразм наволари». Мусиқий дастур.
9.00 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Тилларанг риштапар жозибаси».
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Бир ўлка-ки...».
10.30 «Жаннат — оналар оёғин остидадир». Публицистик курсатув.
11.00 ЎзТВ хазинасидан. Уйғун, Иззат Султон. «Алишер Навоий». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 1-қисм.
12.15 Ўзбекистон телерадиокомпанияси Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
12.45 «Жилолар». Кинодастур.
13.25 «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.30 «Совун ўғрилари». Бадиий фильм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 Истиқлол одимлари. «Пахта — юрт бойлиги».
19.05 Биржа ва банк хабарлари.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мозийдан садо».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 Дилнавоз садолар.
21.40 «Тадбиркорлар клуби».
22.05 «Морена Клара». Телесериал.
22.50 Дилнавоз садолар.
23.10 «Истеъдод».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Палитра».
19.05 «Услуб». Мода янгиликлари.
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон». Оҳанглар.
20.10 «Автосалон».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Камертон». Шеърият.
21.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.30 «Курьер».
22.50 «Прайм-тайм».
23.00 «Хобби-холл». Қизиқарли дастур.
23.30 — 24.00 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Акмалнинг янги саргузаштлари». Бадиий фильм. 1-серия.
*
Россия жамоат телевидениеси 19.10—21.35
*
21.35 «Мовий куш». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Янги қурбон». Телесериал.
23.25—23.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 «Мультқарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Умид».
19.40 «Шлягер».
19.50 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.10 «Душанба». Публицистик кўрсатув.
20.20 «Авторейд».
20.30 Эълонлар.
20.35 «Маҳаллада дув-дув гап». Бадиий фильм.
22.05 «Аёл».
22.35 «Спорт-тайм».
23.05 Эълонлар.
23.10 «5+1».
23.40—23.50 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Умид учқунлари». Тележурнал.
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади».
10.30 Инглиз тили.
11.00 «Санъат сеҳри».
11.30 Футбол шарҳи.
11.45 «Созимиз — овозимиз». Мусиқий дастур.
12.15 ЎзТВ хазинасидан. Уйғун, Иззат Султон. «Алишер Навоий». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 2-қисм.
13.25 «Юксалиш йўлида». Публицистик кўрсатув.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.35 «Ўғирлик». Бадиий фильм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Табиатшунослар клуби».
18.30 «Ўргимчак тўри». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Тафаккур».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Оҳанглардан таралган меҳр».
21.40 «Альманах—ТВ».
22.20 «Замон».
22.35 Спорт, спорт, спорт.
22.50 Юртим жамоли.
23.05 Мусиқий саёҳат.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.15 «Дойче Вейле» намойиш этади.
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Кинонигоҳ».
23.50 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Акмалнинг янги саргузаштлари». Бадиий фильм. 2-серия.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телетонг».
* * *
19.10—21.35
*
21.35 «Опера шинавандаларига». 2-кўрсатув.
*
Россия давлат телевидениеси 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Янги қурбон». Телесериал.
23.25—23.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Сен ҳақингда ва сен учун».
19.20 «Очиқ дарс».
19.45 «Жонли тил».
20.40 «Эсдалик учун дастхат», Ўзбекистон телевидениесининг 40 йиллигига бағишланган кўрсатув.
21.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.00 Эълонлар.
22.05 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
22.20 «Озодлик номидан». Америка тарихи.
22.45 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.15 Немис тилида кўрсатув.
23.40 «Жилет-спорт».
00.10 Эълонлар.
00.15—00.25 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Достон қўшиқлари.
8.45 «Қизиқарли учрашувлар».
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Мусиқий саёҳат.
10.25 Алифбо сабоқлари.
10.55 «Буни умр дерлар». Телеочерк.
11.10 «Альманах-ТВ».
11.50 «Бир чол ёмғир олдига боргани ҳақида». Мультфильм.
12.00 «Сурнай навоси». Суннатилла Қорабоев.
12.10 «Диққат, тошбақа». Бадиий фильм.
13.30 Ўзбек куйларидан концерт.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 14.35 «Тоғлардек юксак қўшиқ». Адабий кўрсатув.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чамандаги гулларимиз».
18.25 «Бу ёруғ оламда ватан битта дир...».
18.30 «Сўз сизга». Ёшлар учун кўрсатув.
18.40 «Қалбим ардоғида». Ғанижон Тошматов номидаги дуторчилар ансамблининг концерти.
19.10 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Зилол». Фольклор-этнографик ансамблларнинг телевизион фестивали.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 15 дақиқа спорт ҳақида.
21.35 Дилнавоз садолар.
21.50 «Автоолам».
22.05 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.25 «Замон билан ҳамнафас».
22.40 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...».
20.10 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дриблинг».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.45 «Дойче Вейле» намойиш этади.
23.15 — 00.15 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Оддий мўъжизалар». Телефильм.
18.40 «Атланта йўлларида». Спорт кўрсатуви.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телетонг».
* * *
19.10—21.35
*
21.35 «Шоҳсупа сари йўл».
*
Россия давлат телевидениеси 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Янги қурбон». Телесериал.
23.25—23.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Ўзбекистон муштарак».
18.50 «Мультқарусель».
19.05 «Безнен мирас».
19.35 «Қалб тароналари».
20.00 «Тошкент оқшомлари».
20.30 Эълонлар.
20.35 «Сенинг суҳбатдошинг».
21.05 «Шарқ тафаккури».
21.35 Эълонлар.
21.40 «Мезон».
22.10 «Ташриф ва таклифлар».
22.40 Эълонлар.
22.45 «Тошкентнома».
23.15 «Бу ажиб дунё».
23.35 «Гулдаста».
23.55—00.05 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Зилол». Фольклор-этнографик ансамблларнинг телевизион фестивали.
8.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Янги алифбони ўрганамиз.
10.35 А. Орипов. «Соҳибқирон». З. М. Бобур номидаги Уш вилоят мусиқали драма театрининг спектакли.
12.25 «Фильм суратга олинди». Кинокўрсатув.
12.45 «Қўшиқ ёзувчи шоирлар». Маъфура Муҳамедова.
13.15 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Машъал» — «Нурафшон».
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.05 «Маърифат» видеоканали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз — гижинг-тоймиз».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Аввал иқтисод».
19.05 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
19.20 Дилнавоз садолар.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.15 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.40 «Одобнома».
21.55 Дилнавоз садолар.
22.15 Олтин мерос. «Тўмарис». Фильм-балет.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Трактор» (Тошкент) — «Навбаҳор» (Бухоро).
00.40 Тунги тароналар.
00.55 — 01.05 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.20 «Хобби-холл». Қизиқарли дастур.
9.50 «Курьер».
10.20 «Прайм-тайм».
10.30 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
10.50 «АРТ-журнал».
11.05 «Табиат дунёси».
11.55 «Компьютер-Осиё»
12.10 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
12.30 — 14.10 Видео — «О».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
20.15 Оҳанглар.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.25 «Бизнес-уик».
21.40 «Дойче Вейле» оҳанглари ва Эълонлар.
22.20 «Кинонигоҳ».
24.00 — 00.30 «Спорт қитъаси».

III

17.45 Янгиликлар.
17.50 Эълонлар.
17.55 «Моҳир қўллар». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телетонг».
* * *
18.20—22.50
*
22.50 «Янги қурбон». Телесериал.
*
Россия давлат телевидениеси 23.40—00.15
*
00.15 Эълонлар.
00.20—00.25 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Айчурек».
19.35 «Телевидение — менинг ҳаётим». Г. Ирлин.
19.45 Эълонлар.
19.50 «Каталог».
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «02» тўлқинида.
21.10 «Менинг маҳаллам».
21.40 «Эколот-коктейль».
22.10 Эълонлар.
22.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.45 «Компьютер-ревю».
23.10 «Океандан океангача». USA-круиз.
23.40 «Эллада».
00.10—00.20 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Кекса санъаткорлар».
8.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ноу-хоу». Изланиш ва натижалар.
10.25 «Соябон менинг ҳамроҳим». Мультфильм.
10.35 Немис тили.
11.05 «Саҳна ҳаёти».
11.35 «Нозигойим». Бадиий фильм.
13.00 «Уйла! Изла! Топ!». Телемусобақа.
13.40 «Шаҳар бедарвоза эмас...».
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 14.35 Ўзбекистон телерадиокомпанияси бадиий жамоалари яккахонларининг концерти.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Митти юлдузлар».
18.30 «Синфдош».
18.50 Бизнес ҳафта якунлари.
19.05 «Йигит омон бўлса...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эртага — шанба».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.10 «Ривоят».
21.30 Репортаж.
22.00 «Морена Клара». Телесериал.
22.45 «Устоз санъаткор». Халқ артисти Сора Эшонтўраева таваллудининг 85 йиллигига.
23.15 «Хуш келибсиз».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Офарин».
00.20 Тунги тароналар.
00.35 — 00.45 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мульти-пульти».
9.20 «Таманно».
9.30 Мулоҳаза учун мавзу.
9.50 Дилором наволар.
9.55 Видео янгиликлари.
10.10 Видео — «О».
11.50 — 14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»
18.35 Кинохроника.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Мусиқий йўлка».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сиздан ишорат».
21.40 «Ракурс».
22.00 «Камолот».
22.20 Хит-парад ва Эълонлар.
23.00 — 23.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Олтин япроқлар». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телетонг».
* * *
18.20—21.35
*
21.35 «Коинот».
*
Россия давлат телевидениеси 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Янги қурбон». Телесериал.
23.25—23.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Умид чечаклари».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Билиб қўйган яхши».
20.00 «Коинот».
20.30 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
21.00 «Монитор-Азия».
21.30 «Замин саховати».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Уй остонадан бошланади».
22.35 «Рангинкамон».
23.05 «Бу бўстон аро».
23.35 Араб эстрадаси.
00.05 Эълонлар.
00.10—00.20 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Эчкининг шоҳи ўсди». Мультфильм.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.30 «Хабарнома».
10.40 «Мен ёшликман...». Жаҳон ёшлари кунига бағишланади.
11.40 «Атланта-96» қаҳрамонлари». Боксчи Карим Тулаганов.
12.00 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
13.25 — 14.25 «Маънавият» видеоканали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Мактуб».
18.50 «Сиз севган қўшиқ».
19.05 «Ҳайрат».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 Дилнавоз садолар.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Азиз сиймолар». Халқ артисти Асад Исматов.
21.45 Дилнавоз садолар.
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:
22.00 «Заковат».
22.10 «Куй ва тасвир».
22.30 «Имкон чўққилари».
22.45 «Кўрсатув тайёрлаш машаққатлари». Бадиий фильм.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...»
9.20 «Кинохроника».
10.10 «Компьютер-Осиё».
10.30 «Мусиқий йўлка».
10.40 «Сиздан ишорат».
11.20 «Ракурс».
11.40 «Камолот».
12.00 «Кинонигоҳ».
13.40—14.40 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 «Мультдаста».
18.20 «Жозиба».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Олтин кент».
20.05 «Жозиба».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми» Дам олиш дастури:
21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15—23.55 Видео — «О».

III

16.55 Дастурнинг очилиши.
*
Россия жамоат телевидениеси 17.00—21.35
*
21.35 «Жонли сайёра».
*
Россия давлат телевидениеси 22.00—22.30
*
22.30 Эълонлар.
22.35 «Мусиқа — ҳамма учун».
23.00 — 23.10 «Қирғовуллар». Телефильм.

IV

9.00 «Шанба эртаги».
10.00 Эълонлар.
10.05 «Комедиантлар».
10.25 «Клип-антракт».
10.30 «Спектаклдан сўнг».
10.55 Эълонлар.
11.00 «Клип-антракт».
11.05 Кинонинг олтин асри. «Графиня Коссель». 2-серия.
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Шанба оқшомида».
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Олам ва одам».
20.30 «Рақслар қанотида».
21.00 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.05 «Комедиантлар».
21.25 Эълонлар.
21.30 «Беш дақиқа ўзинг учун».
21.35 «Хит-коллекция».
21.50 Эълонлар.
21.55 Кинонинг олтин асри. Луи де Фюнес «Бойларнинг аҳмоқона қилиқлари» фильмида.
23.35 «Бу ажиб дунё».
23.50 «Жилет-спорт».
00.20—00.30 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
11.40 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 15-кўй.
12.20 «Нурли келажак». Видеоканал.
13.20 Ҳайдар Муҳаммад. «Жиноят устида ушлансин». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
14.40—15.10 Эстрада тароналари.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ҳамёндаги мўъжизалар ёки...».
18.15 «Ўргимчак тўри». Телесериал.
19.05 «Келгуси ҳафтада».
19.15 «Туҳфа».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Буюк келажак сари».
21.25 Илҳом сатрлари.
21.30 Бу мунис лаҳзалар.
21.50 «Шахс ва баҳс».
22.15 Диққат, премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 16-кўй.
22.55 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Футбол. Ўзбекистон кубоги. Финал.
01.30 Тунги тароналар.
01.40—01.50 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мультдаста».
9.20 «Жозиба».
9.30 «Олтин кент».
9.40 «Жозиба».
10.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.35 Видео— «О».
12.15—14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Бугун ТВ-2 дастурида.
18.05 Эълонлар.
18.10 «Даракчи».
18.20 «Мульти-пульти».
18.45 «Таманно».
18.55 «Дармон».
19.05 Мулоҳаза учун мавзу.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Видео янгиликлари.
20.20 Дилором наволар.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Мухлис».
21.25 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
22.05 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.45 Видео — «О».
00.20—00.25 Дастур ниҳояси.

III

18.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси 18.05—19.00
*
19.00 «Бобур». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси 19.10—21.45
*
21.45 Ички Ишлар вазирлиги оркестрининг концерти.
22.15 Эълонлар.
22.20—22.45 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 «Эртакларнинг бу сеҳрли олами».
11.20 Эълонлар.
11.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
11.55 «Парле ву франсе?»
12.25 «Жонли сайёра».
12.45 «Афсоналар ва ҳақиқат». Ҳужжатли кино.
13.25 «Иштирок этувчилар».
13.55 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
14.25 Киносалон. «Интиқом куни». Бадиий фильм.
16.25 «Дарвоке».
16.50 «Сенинг вақтинг».
17.20 «Мультқарусель».
17.35 «Телеташриф».
17.45 Эълонлар.
17.50 «Мусиқий Олимп».
*
18.10—19.45 Туркия телевидениеси.
*
19.45 Эълонлар.
19.50 «Клип-антракт».
20.00 «ТВ IVда етти кун».
20.15 «Биргалашиб куйлайлик».
21.00 «ТВ IV да етти кун».
21.15 «Туризм-ревю».
21.45 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
22.15 «Голливуд-рок». Ёшлар учун мусиқий кўрсатув.
22.40 Киносалон. Пьер Ришар «Уйинчоқ» фильмида.

Ўткир ҲОШИМОВ
Ўзбекистон халқ ёзувчиси

Ҳажвий ҳикоя

«ТИЖОРАТ» — ҲОЖИ

(Бошқа Ҳожиларга дахли йўқ)

Дўстим ўғлини уйлантираётган эди. Энди... тўй бўлганидан кейин... ўзингиз биласиз... Ҳалиги қурғурдан жиндай — жиндай қилиб ўтирсак, даврамизга оқ яктак, оқ дўппи кийган кетмонсоқол йигит келиб қўшилди. Келин-куёвга бахтсаодат тилаб, фотиҳа тортди.

— Яратганга шукроналар бўлсин! — деди қироат билан. — Муқаддас сафар шарафи каминага ҳам насиб айлади!

«Қуллуқ бўлсин», дедик. Дастурхонда анави «шайтон суви» турганидан ҳижолат чекдик.

Ҳожи ака зийрак экан. Орага ноқулайлик тушганини дарров пайқади.

— Сизлар баҳузур, тақсир, — деди косагулга. — Тўйда хурсандчилик қилишнинг айби йўқ.

Косагул минг бора узр сўраб, пиёлаларга жиндай-жиндай қуйди. Зимдан разм солсам, Ҳожи аканинг кўзлари сувга тушган мунчоқдек йилтираб турибди. Косагул ҳам шумгина йигит экан, пайқаб қолди.

— Сўраганнинг айби йўқ, Ҳожи ака. Мабодо ўзлариям...

Ҳожи ака оғир муаммо қаршисида қолгандек, бир зум ўйга толди.

— Начора, тақсир, — деди хўрсиниб. — Майли, сазангиз ўлмасин...

— Қайси биридан?

— Каминага «қизили»ям бўлаверади, — деди Ҳожи ака камтарлик билан.

Косагул пиёлага бир қултум коньяк қуйиб узатган эди, Ҳожи ака янаям синиқроқ оҳангда қўшиб қўйди:

— Жонлироқ бўлаверсин, тақсир.

Пиёлани олиб, қисқагина нутқ ирод этди:

— Ёшлар қўша қарисин! Ували-жували бўлсин! Қани, олдик!

Баайни совуқ чой ичаётгандек, қоп-қора соқолининг биттаям туки қилт этмади. Бодринг билан газак қилиб, «яратган неъматингга шукр», деб қўйди.

— Охиригача олмабсизку, Ҳожи ака? — деди косагул пиёла тагида қолган жиндай коньякка қараб.

— Ҳар нарсанинг қонун-қоидаси бор, укам! — деди Ҳожи ака виқор билан. — Ичкилик хамр, яъниким макруҳ нарса. Аммо унинг ичида сув ҳам бор. Сув-энг покиза неъмат. Шундайми? Камина сувни ичдим. Макрухи тагида қолди. Бир вақтлар биз ҳам бундан бисёр нўш айлаганмиз. Бир улфатимиз буларди. Ғалати гапларни топиб юрарди. Бир гапи ҳеч эсимдан чиқмайди. «Биринчи қадаҳ билан иккинчисининг орасига қил ҳам сиғмаслиги керак», дерди.

Косагул Ҳожи аканинг ишорасини дарров тушунди. Пайсалга солмай пиёлани тўлдирди.

— И-и-и-и, ундай қилмасинлар-да, укам! — деди Ҳожи ака ранжиб. — Камина бир вақтлар ўтган гапларни айтаётибман. — Шундай дедию, «макрух» қисмини тагида қолдириб, пиёлани косагулга узатди.

Кимдир сафар таассуротларини сўраган эди, Ҳожи ака очилиб кетди.

— Э, нимасини сўрайсиз, укажон! Уёқлар Хизир назар солган юрт! Ҳар қадамда магазин! Ҳар қадамда дўкон. Одамнинг жонидан бошқа жамийки нимарса муҳайё! Апелсинларни текинга тарқатади-ей! Хохланг бир яшик олинг. Хохланг бир тонна олинг! Айниқса «техника» арзон. «Сони» дейсизми, «Плипс» дейсизми, «Айва» дейсизми... Иккита «видик» олсангиз, биттаси текин.

— Нега? — дедим талмовсираб. — Биттасини пулга, биттасини текинга берадими?

Ҳожи ака бош чайқаб, кулди:

— Нега текинга буларкан? Биздагидан икки ҳисса арзон бўлганидан кейин биттаси ёнга қоладими ахир? Тижоратнинг айби йўқ. Мана, давлатимизнинг ўзи йўл очиб қўйди! Тўртта «видик» обкелгандим, иккитаси ёнга қолди. Ўғилчаям қизиқади-да, «техника»га! — У косагулга қараб, маъноли томоқ қириб қўйди.

Косагул пиёлага яна қуйди. Ҳожи акага узатаркан, шумлик билан сўради:

— Уёқда манави масалага қандай қарайдилар?

— Ҳай-ҳай-ҳай, гунохга ботманг, укам! — деди Ҳожи ака оғир-оғир бош чайқаб. — Ичкилик ичган одам ўлимга маҳкум қилинади!

Макрух қисмини қолдириб, пиёлани яна узатган эди, косагул кулди:

— Бир ўлимдан қопсизда, тақсир!

Ҳожи ака «шу бетамиз билан олишиб ўтирамanми», дегандек чуқур сўлиш олди.

— Энди бизга рухсат, — деди тавозе билан қўлини кўксига қўйиб. — Каминанинг юмушлари бисёр...

Кўп ўтмай, мен ҳам даврадагилардан рухсат сўраб, турдим. Тўйхонадан чиқаётсам, этакроқдаги даврадан таниш овоз келди. Фақат бу сафар Ҳожи ака қаттиқ-қаттиқ гапирар эди.

— Менга қара, вей, братан! Сен нимани билардинг! Ипподромда жевачка сотиб ўтирибсан-да! Сигаретдан ол! «Мальборо»ми? Ха, дуруст. «Пал-мали» томоқни раздражат қилади... Уёқлар-чи, вей, Хизир назар солган жой-да! «Техника» — капейка! Олтита «видик» обкелувдим, учтаси ёнга қолди! Тижоратнинг айби йўқ-ку, тўғрими?

«СОҚОВ» ЛАЙЧА

(Маҳмуд ака ҳангомаларидан)

Вилоят театрида ишлаб юрган кезларим эди. Театрни биласиз. Гоҳ спектакл кеч тугайди. Гох узоқ хўжаликка бориб, томоша кўрсатишга тўғри келади. Кўпинча уйга тун ярмида қайтамиз.

Аёл киши минг тушунгани билан барибир ҳар хил хаёлга боради-да. Кеч келсам, тергайдиган одат чиқарди.

Ўйлаб-ўйлаб йўлини топдим. Дарвозанинг битта калитини киссага солиб юрадиган бўлдим. Кеч келсам, ими-жимида ҳовлига кирaману, сўрида ухлайман. Эртасига хотин қаерда эдингиз, деса, кун ботмасдан келганман, сенинг ғиш-ғишангдан безор бўлиб овқат ҳам егим келмади, деб, баланд келадиган бўлдим.

Шу орада десангиз, ён қўшним ит боқди... Бойваччa одам. Унча-мунча илмиям бор. Фақат, актёр деганда масхарабозни, ёзувчи деганда иғвогарни тушунади. Хуллас, қўшним ит боқди. Лақаби — «Арслон»! «Арслонбой» қанақа, десам экан? Ит десам, ростмона итнинг ҳаққи кетади. Кучукбачча десам. Чойнакдан каттароқ футбол коптогидан кичикроқ лайча. Аммо овоздан берган. Бир акилласа, бутун маҳаллани уйғотади. Тенор овоз «вак-вак-вак!, «вак-вак-вак», деганда, мана-ман деган «апчаркалару», бўрибосарлар жимиб қолади. Тағин шунақанги зийракки, кўчадан пашша учиб ўтса, оламни бошига илади. «Вак-вак-вак», «вак-вак-вак!» Кечаси билан уйқу йўқ. Қўшнига «итингизнинг жағи мунча очиқ, туни билан тинчлик бермайди», десам, аския қилди:

— Кечаси дуэт айтгиси келгандир-да!

Буниси-ку майли. Хохлайманми-йўқми, қўшнимнинг дарвозаси олдидан ўтишим керак. Уч юз қадам наридаги катта кўчадан бурилишим билан лайча «янгажон, эрингиз келяпти, бо хабар бўлинг», дегандек акиллашга тушади. Дарвозага калит солсам, нариёқда хотин пойлаб турган бўлади.

Охири чидолмадим. Бир куни ишга кетаётиб, қўлимга тухумдеккина кесак олдим. (Каттароғи билан уришга ачиндим. Ўлиб-нетиб қолмасин жонивор). Қўшнининг дарвозасини қия очишим билан лайча акиллаб югурди. Кесак отдим.

«Арслон» деганча бор экан, ярамас! Ёнига бориб тушган кесакни ғажиб ташлади-да, мен томонга отилди. Шошилинчда дарвозани қия очиқ қолдирган эканманми, катта кўчагача «кузатиб қўйди».

Қўшни кун аро ҳазил қилади:

— Кеча оқшом районга борганмидингиз? Соат ўн иккидан саккиз минут ўтганда келдингиз? Аввалги кеча ўн бирдан қирқ минут ўтганда «Арслон» сизга салом бердими?

Э, саломинг билан қўшмозор бўл, дегим келади!

Буёқда хотиннинг ғалваси...

Ҳордик кунимиди, эсимда йўқ, хотин тандир қизитиб, нон ёпди. Қарасам, тандир тагида ярим пақир картишка турибди. Хотин нон чақишлашга киришган захоти ўртачароқ картишкани тандирдаги чўққа қўмиб қўйдим. Нонни узиб уйга кириб кетиши билан картишкани косов учида чўғдан ажратиб олдим. Қўл куймаслиги учун рўмолчага солиб, қўшникикига ғизилладим. Хали ўз ховлимиздан чиқмасимданоқ лайча акиллаб дунёни бузди.

Қўшнининг дарвозасини қия очдим. Рўмолчани ечиб, картишкани югуриб келаётган ит томонга думалатиб юбордим.

«Арслон» қайноқ картишкани ҳидлаб ҳам ўтирмай ғарчча тишлади! На чайнаб ютади. На чиқариб ташлайди. Танглайига ёпишиб қолган! Икки марта «вийқ-вийқ» деди-да, мингга қуйиб, ховли этагидаги макказорга уриб кетди!

Шу-шу «соқов» бўлиб қолди, жонивор. Кўчадан пашша тугул экскаватор ўтса ҳам ғиринг демайди!

Ора-чора қўшнимдан сўрайман:

— «Арслонбой» жимиб кетдими?

— Инига кириб репетиция қиляпти, — дейди қўшни бўш келмай. — Катта ашула айтмоқчи!

— Ниятига етсин, — дейман мен ҳам сирбой бермай. — Умри узоқ бўлсин. Кўп ақлли ит-да!

«Арслон» чиндан ҳам узоқ умр кўрди. Ўн беш йилдан ортиқ. Аммо бирон марта овози чиқмади. Фақат мени кўрса, «вийк» дейди-да, ўзини жўхоризорга уради.

Хотира

ЛУТФИХОН АЯНИ ЭСЛАБ

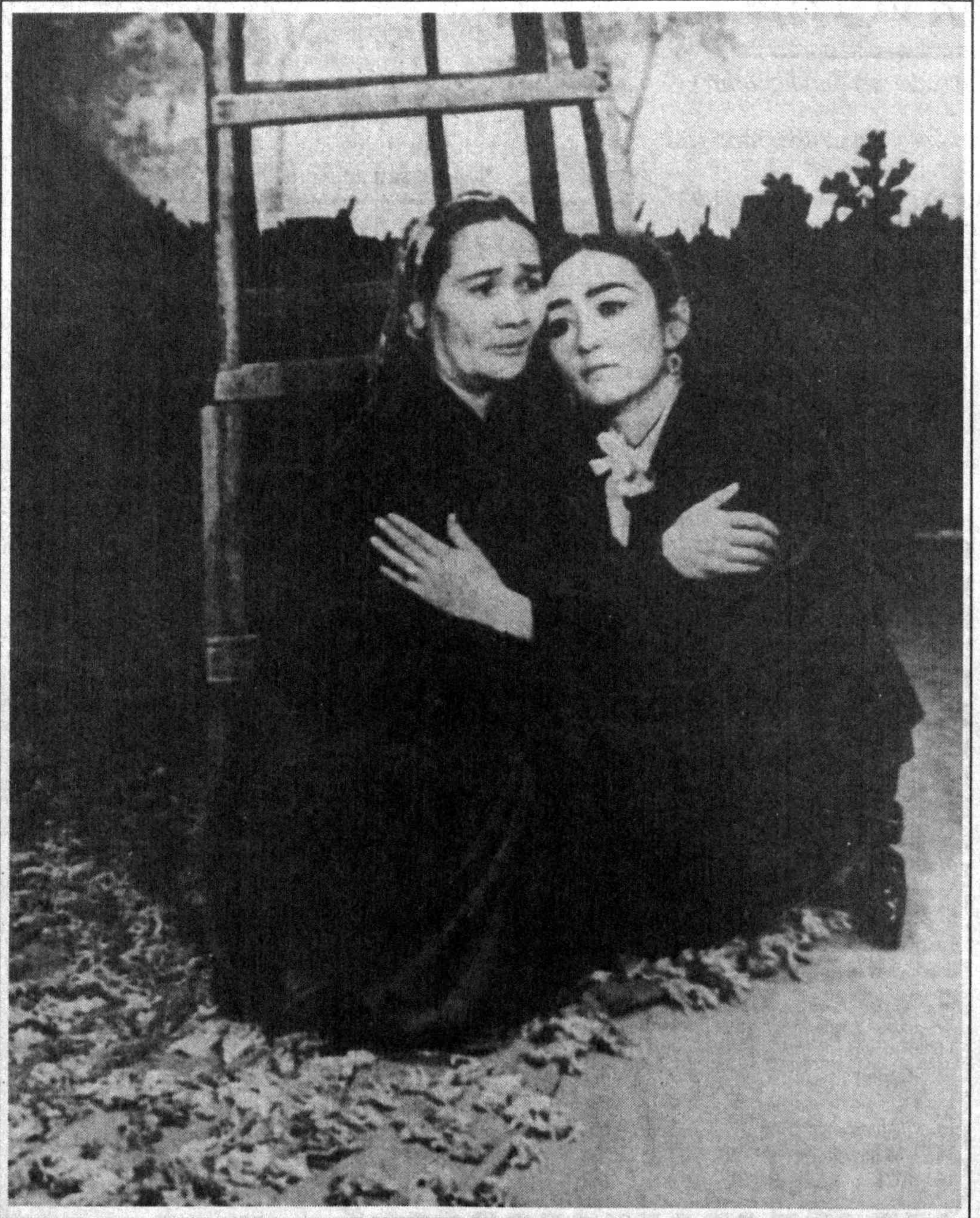

Ўзбек театр ва кино санъатининг улуғ намояндаси, ҳассос санъаткор Лутфихоним Саримсоқова ўзининг кўп йиллик сермазмун ва халқчил ижодий фаолияти билан миллий санъатимиз тарихидаги зарварақ саҳифаларни бойитди, халқимиз қалбидан мангу жой олди.

Лутфихоним Саримсоқова 20-йилларда бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида фаол иштирок этиб, муайян маҳорат ва малакага эга бўлди. 1926 йилдан эътиборан эса Қўқон театрида, кейинчалик Андижон ва Фарғона театрларида фаолият кўрсатди. 1934 йили Тошкентдаги Ўзбек Давлат мусиқали театри жамоасига келиб қўшилди. Лутфихоним Саримсоқованинг Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театридаги фаолияти театр ташкил этилган давр — 1939 йилдан бошланади.

Халқимиз Лутфихоним Саримсоқовани ўзбек кино санъатига ҳам улкан ҳисса қўшган санъаткор сифатида севади, қадрлайди. Унинг «Асал»—, «Сен етим эмассан», «Маҳаллада дув-дув гап», «Ҳамза», «Фарзандлар», «Ўтган кунлар» каби фильмларда яратган тўлақонли ва таъсирчан образлари ҳали-ҳануз томошабинлар кўз олдида. Кино санъати шинавандаларида Ая яратган образлар ҳаяжон ва ҳайрат ҳиссини қўзғайди.

Мухлислар қалбини чуқур забт этиб, халқимизнинг энг суюкли санъаткорларидан бирига айланган бу мунис ва муътабар Инсон ҳамма вақт жамоат ишларида фаол иштирок этиб келди, халқ орасида меҳр-оқибатни, тинчлик ва фаровонликни, санъатни тарғиб-ташвиқ қилувчиларнинг олдинги сафида бўлди.Шул сабаб халқимиз севимли санъаткорини Ая деб атарди. Халқимиз куни кеча ўзининг ардоқли санъаткори Лутфихоним (Ая) Саримсоқованинг 100 йиллигини кенг нишонлади.

Ўзбекнинг ажойиб санъаткори, истарали, ёқимтой Аяси билан боғлиқ нурли хотиралар қалбларда мангу яшайди.

«Обуна-97»

АДОЛАТ КЎЗГУСИ

Узбекистон Республикаси прокуратураси «Қонун ҳимоясида» журналининг янги — Ватанимиз озодлигининг беш йиллик ва Соҳибқирон бобомиз Амир Темурнинг 660 йиллик тўйига бағишланган байрам сони нашрдан чиқди. Журналнинг илк саҳифаси Республика Бош прокурорининг 1-ўринбосари, 2-даражали Давлат адлия маслаҳатчиси Усмон Худойқуловнинг «Узбекистон прокуратураси мустақиллик йилларида» номли катта мақоласи билан бошланади. Мақола нафақат ҳуқуқ тартибот органлари ходимларини, балки кенг оммани қизиқтирса ажабмас. Бундан ташқари журналда Узбекистон Республикаси Конституциявий суди, Олий суди ва Олий хўжалик суди раисларининг журнал анкета саволларига жавоблари ҳам ўрин олган. Шунингдек, «Ўзбекистон олтини», «Садойи нафиса», «Қишлоқ хўжалигида акционерлик жамиятларини ташкил қилишнинг ҳуқуқий тартиби» номли мақолалар чоп этилган. «Оқмачитнинг олиниши» номли тарихий, ўзбек тилида илк бора таржима қилиниб дунё юзини кураётган мақола кўпчиликни қизиқтириши табиий. Унда рус истилочиларининг қилмишлари ва эрксевар миллатдошларимизнинг қаҳрамонликлар билан танишишингиз мумкин. «Соҳибқироннинг сипоҳни бошқариш санъати» номли Ҳ. Бобоевнинг мақоласи эса Амир Темур бобомизнинг қўшин ва давлат тузишдаги усуллари ҳақида ҳикоя қилади.

Алишер Ибодиновнинг «Латофат» дўконидаги қотиллик» номли детектив қиссасининг давомини интизорлик билан кутаётганлар асар қаҳрамонлари билан яна учрашадилар.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, айни дамда «Қонун ҳимоясида» журнали учун обуна давом этмоқда. Сиз ҳам ўзингизга яқин масофада жойлашган алоқа бўлимларидан бемалол обуна бўлишингиз мумкин.

Эслатиб ўтамиз:
Якка обуначилар учун нашр кўрсаткичи: 75513.
Ташкилотчилар учун нашр кўрсаткичи : 75514.

Республика ёшларининг «Камолот» жамғармаси қошидаги

«Камолот-Бандлик»

агентлиги Тошкент Молия институти лицейига ўрта мактабнинг аълочи ўнинчи синф ўқувчиларини қабул қилади.

Ҳужжатларни қабул қилиш муддати: Шу йилнинг 15 ноябригача.
Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 11-уй. 27, 39-хоналар.
Мурожаат учун телефонлар: 41-28-07, 41-02-83.

«Обуна-97»

«Обуна-97»

«ТУРКИСТОН»ГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА. НАШР КЎРСАТКИЧЛАРИ:
ЯККА ШАХСЛАР УЧУН: 64607
ТАШКИЛОТЛАР УЧУН: 64633

«Обуна-97» «Обуна-97» «Обуна-97» «Обуна-97»

Обуна-97

Гулнинг ғунчасига кўзингиз тушганми? Қаранг, ямяшил қобиқларини ёриб чиқиш учун куч-ғайрат ошиб-тошиб турибди. «Борлиқни тезроқ кўрай, тушинай» деб хитоб қилаётгандай... Агар ўхшатиш жоиз бўлса: — тўй болажонлар-у жажжи қизалоқлар ғунча мисолидир. Улар журналининг номи ҳам «Ғунча».

Журнал мана ўттиз саккиз йилдирки, Узбекистонимиздаги ҳар бир хонадон, боғча, мактабларга кириб бориш, мухлислар қалбидан жой олиш харакатида. Айниқса, Ватанимиз мустақилликка эришгандан сўнг, унинг қиёфаси янада кўркамлашди, мавзу мундарижаси кенгайди. Тўғри, бошқа айрим нашрлар сингари қийинчилик онлари ҳам бўлди, бироқ давлатимизнинг оталарча ғамхўрлиги, ўз тасарруфига олганлиги туфайли журнал муҳарририятини қийнаётган муаммолар ҳал этилди.

Журнал болажонларга аталган бўлсада, унинг саҳифаларидан жой олган расм, шеър, ҳикоя, эртак, мақолалар катталарни ҳам, хусусан бошланғич синф ўқитувчилари, боғча тарбиячиларини бефарқ қолдирмайди.

Муҳарририятнинг энг асосий мақсади бугунги дастлабки одимларини ўтаётган болажонларимиз эртага ҳақиқий ватанпарвар, одобли, ўқимишли, ҳунарманд, ҳар томонлама чиниққан ва ота-боболаримизнинг энг яхши анъаналарини муносиб давом эттирадиган бўлиб етишишларига муносиб ҳисса қўшишдан иборат. Саҳифалардаги «Ўзбекистон —

ЁДИНГИЗДА-А?

Ватаним маним», «Боболаримизни билиб олайлик» каби турли рукнларга нигоҳи тушган киши бунга амин бўлади.

Бугунги боғча тарбияланувчилар ва бошланғич синф ўқувчиларини «жуда ёшда» десак хато бўлар. Чунки улар ёшига нисбатан анча каттароқ, жуда зийрак, ён-атрофда бўлаётган воқеаларни синчиклаб кузатувчи ҳамда воқеаларга ўз баҳосини бераоладиган, қизиқувчандирлар. Энг асосийси, улар замонадан илгарироқ юришга интилмоқдалар. Зеро асосий ўқувчиларимиз журнал саҳифаларидан жой олган, бугунги бозор иқтисодиёти жараёнлари теварaги борасида ҳикоя қилувчи «Ғунчаойнинг рўзғор дафтари» рукни материаллари ва лотин алифбоси, компьютер ва тестга оид сабоқларга қизиқиш билан қарашмоқда. Шунингдек, республикамизнинг турли бурчакларида яшовчи рассомликка ҳавас қўйган кичкинтойларнинг энг яхши расмлари «ишла қаламим, буя буёғим» рукни саҳифаларидан мунтазам ўрин олмоқда.

Шак-шубҳасиз «Ғунча»нинг қизиқарли чиқиши аввало муаллифларга боғлиқ.

Журналда Қуддус Муҳаммадий, Ҳаким Назир, Пўлат Мўмин сингари болалар адабиётининг оқсоқоллари билан бир қаторда кичкинтойларга бағишлаб ёзувчилар, республикамизнинг турли мактабларининг ижодкор мураббийлари фаол қатнашмоқдалар.

Муҳарририят таҳрир ҳайъати ва жонкуяр муаллифларига таянган ҳолда журналнинг бундан буён янада қизиқарли чиқиши учун изланишларни давом эттирмоқда. Келгусида ҳам Ватан ва ватанпарвар аждодларимиз ҳақида атрофлича ҳикоя қилиб борилади. Шунингдек, илм, фан-техника янгиликларини кўпроқ тарғиб қилиш, аҳлоқ-одобга оид мақолаларга кенг ўрин бериш мўлжалланмоқда.

«Ғунча» журнали ўқувчиларининг азиз акажон, қимматли опажонлари! Маълумки ҳозир республикамизда чиқаётган газета-журналларга обуна қизғин давом этмоқда. Ҳар бирингиз ҳам ўзингизга маъқул нашрлар билан келгуси 1997 йил мобайнида танишиб боришни кўнгилга тугдингиз. Шу палла кичкинтой укахон, сингилжонларингиз ёдингиздан чиқишмадими? Уларнинг ўз «Ғунча» журналларига обуна бўлишларига ёрдам бераолдингизми? Шу ўринда бир мулоҳаза: — нима кўп, яхши кунларда кўтариб бориладиган совға-ю салом кўп. Агар кичкинтой яқинларингизга йиллик обуна қоғозини тақдим этсангиз, уларга жуда бир чиройли туҳфангиздан уларнинг борлиқни чуқурроқ, мукаммалроқ тушинишларига қўшган ҳиссангиз буларди. Бу ёдингиздан чиқмасин-а...

Абдужалил ЗОКИРОВ.

Газета саҳифаланаётганда

ЎЗБЕКИСТОН АВТОМОБИЛИ ХОРИЖГА ЙЎЛ ОЛДИ

Автомобилсозлик соҳаси бўйича бой тажриба орттирган россияликларга «УзДЭУавто» қўшма корхонаси томонидан чиқарилаётган «Нексия», «Тико», «Дамас» машиналари ғоят маъқул тушган эди. Шунинг учун улар энг замонавий машиналардан 7 мингтасига буюртма берган эдилар. Яқинда ана шу автомобиллар ортилган махсус поезд ҳамдўстлик мамлакатлари томон йўл олди. Узбекистон автомобилига бўлган қизиқиш кундан-кун кучаймоқда. Улар орасида Белоруссия ва бошқа ҳамдўстлик мамлакатлари ҳам бор.

ХУШКАЙФИЯТ УЛАШИБ

Республикада пахта йиғим-терими мавсумида пешқадамликни қўлдан бермай келаётган андижонликлар яқинда «Мўтти» театри гуруҳи санъаткорлари билан учрашдилар. Марҳамат, Андижон, Избоскан туманларида бўлган санъаткорлар орасида Узбекистон халқ артисти Эргаш Каримов, артистлар Шерали Ҳожиев, Абдурашид Жўраев ва бошқалар бор. Улар ташриф буюрган ҳар бир жойда хушкайфият, кўтаринкилик ҳукм сурмоқда.

Андижонликлар «Мўтти» театри гуруҳи, айниқса, Эргаш Каримовдай севимли санъаткорнинг пахтазорда халқ билан ҳамдард, ҳамкор бўлган бу кунларни ёддан чиқармайдилар.

М.ОТАМИРЗАЕВА.
Ўз мухбиримиз.

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир
Абдуқодир НИЁЗОВ

Навбатчи муҳаррир: Лайло КАРИМОВА,
навбатчи: Аваз БЕРДИҚУЛОВ.

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 36-56-58, 33-95-97; хатлар бўлими — 36-54-64; тижорат бўлими — 33-79-69; ижодкор ёшлар бўлими — 36-54-64; спорт, харбий ватанпарварлик бўлими — 36-58-93, котибият — 36-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0635.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ Тираж: 8913.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти ——20.30
1 2 3 4 5 6